

Univerzita Palackého
v Olomouci

Genius loci...

B. OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ

NEUČITELSKÁ PEDAGOGIKA

I. Rozsah a struktura vzdělávací činnosti v oblasti vzdělávání Neučitelská pedagogika

Většina studijních programů a oborů náležících k této oblasti vzdělávání je realizována plně v gesci Pedagogické fakulty (PdF). Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o tradičně realizované studijní programy a obory.

V rámci Pedagogiky jsou realizovány bakalářské, magisterské, navazující magisterské a doktorské studijní obory směřující k pregraduální přípravě odborníků, kteří budou působit v oblasti pomáhajících profesí. Pedagogika jako věda vystupuje v těchto studijních programech jako vědní základna, na kterou navazují jednotlivé profílace budoucích absolventů v oblasti pomáhajících profesí. Typickým příkladem jsou studijní obory *Pedagogika – sociální práce* či *Pedagogika – veřejná správa*, které však v návaznosti na změnu legislativy a s ohledem na potřebu řešit duplicitní studijní obory, nebudou v dalším období na PdF realizovány. Dalším studijním oborem v rámci studijního programu *Pedagogika* je obor *Předškolní pedagogika*, zaměřený na další profesní vzdělávání učitelů pro mateřské školy nad rámec regulované profese učitele. Klíčovým v nabídce programů *Pedagogika* je na PdF doktorský studijní program *Pedagogika*, který se však svým zaměřením pohybuje na hranici oblastí vzdělávání *Neučitelská pedagogika* a *Učitelství*, neboť svým zaměřením navazuje nejen na typické studijní programy nečitelské pedagogiky – vychovatelství, sociální pedagogika, pedagogika a zasahuje i do oblasti vědeckého zkoumání procesů učení v rámci školního vzdělávání, které překračují tradiční rámec oborových didaktik.

V rámci Sociální pedagogiky, respektive na pomezí Pedagogiky a Sociální pedagogiky je realizován program *Vychovatelství*, se studijními obory *Vychovatelství* a *Řízení volnočasových aktivit*, zaměřené na přípravu odborníků na oblast výchovy ve volném čase, se zaměřením jak na praktické výchovné aktivity, tak na jejich řízení na úrovni zařízení pro volný čas.

V rámci Speciální pedagogiky jsou realizovány bakalářské, magisterské, navazující magisterské a doktorské studijní obory směřující k pregraduální přípravě odborníků, kteří budou poskytovat služby osobám se speciálními potřebami v celém spektru věkových skupin uživatelů těchto služeb – od dětí v rámci rané péče až po skupinu dospělých v rámci speciální pedagogiky – andragogiky, se zaměřením na všechny klíčové činnosti – tedy na oblast výchovy, intervence, diagnostiky, terapie a poradenství. Vzdělávací činnosti a jejím jednotlivým složkám také odpovídá

struktura pracovišť PdF, kde klíčovou roli hraje Ústav speciálněpedagogických studií, roli podpůrnou pak hrají především Katedra psychologie a patopsychologie, Ústav pedagogiky a sociálních studií a Katedra antropologie a zdravotní vědy.

V této oblasti vzdělávání jsou studijní programy dále realizovány na Filozofické fakultě (FF), jež zabezpečuje studijní obory/programy *Andragogika*, který je vedle Univerzity Karlovy realizován v ČR od druhé poloviny 60. let 20. století. Dále je realizován v bakalářském stupni obor *Řízení vzdělávacích institucí*, který byl na FF UP poprvé akreditován v roce 2005 pod názvem *Školský management*, na výuce se dílčím způsobem podílejí pracovníci z Katedry filozofie FF UP a psychologie FF UP, jádro programu je zajišťováno Katedrou sociologie, andragogiky a kulturní antropologie FF UP.

Cyrilometodějskou teologickou fakultou (CMTF) je realizován studijní obor *Sociální pedagogika*, jež je plně v kompetenci CMTF a na jeho výuce se primárně podílí akademičtí pracovníci Katedry křesťanské výchovy, dále pak akademičtí pracovníci dalších kateder téže fakulty.

Fakultou tělesné kultury (FTK) je realizován studijní program *Tělesná výchova a sport s obory Rekreatologie, Aplikované pohybové aktivity a Trenérství a sport*. Studijní program je dominantně zajišťován FTK, v oblasti pedagogické způsobilosti je část předmětů realizována ve spolupráci s PdF.

Mezifakultní spolupráce v rámci zajištění především tzv. dvouoborového studia v budoucí podobě sdružených studijních programů s jasně stanovenou distribucí studijních povinností na jednotlivé jeho složky je považována za efektivní rozšíření variability studia na UP a tím rozšíření a zatraktivnění nabídky pro uchazeče o studium.

Studijní programy

Studijní programy *Pedagogika, Speciální pedagogika, Vychovatelství a Tělesná výchova a sport* jsou realizovány v bakalářském i navazujícím magisterském typu studia, přičemž výčet jednotlivých oborů je uveden v následující tabulce.

Bakalářské studium	
B7401	Tělesná výchova a sport – Rekreatologie
	Tělesná výchova a sport – Aplikované pohybové aktivity
	Tělesná výchova a sport – Trenérství a sport

B7501	Pedagogika
	Pedagogika – sociální práce
	Pedagogika – veřejná správa
B7505	Vychovatelství
	Vychovatelství
B7506	Speciální pedagogika
	Speciální pedagogika – dramaterapie
	Speciální pedagogika – vychovatelství
	Speciální pedagogika – andragogika
	Speciální pedagogika – intervence
Navazující magisterské studium	
N7401	Tělesná výchova a sport – Rekreatologie
	Tělesná výchova a sport – Aplikované pohybové aktivity
N7501	Pedagogika
	Pedagogika – sociální práce
	Pedagogika – veřejná správa
	Předškolní pedagogika
N7505	Vychovatelství
	Řízení volnočasových aktivit
N7506	Speciální pedagogika
	Speciální pedagogika – dramaterapie
	Speciální pedagogika – poradenství

Studijní program *Pedagogika*, studijní obory *Pedagogika – sociální práce*, *Pedagogika – veřejná správa* byly koncipovány jako funkční propojení pedagogických a psychologických věd s oblastí sociální práce a veřejné správy. S ohledem na změnu legislativy vysokých škol a vzhledem k potřebě nevytvářet duplicitní studijní programy nebudou dále uvedené studijní obory realizovány a budou nahrazeny novým studijním programem *Sociální pedagogika*, zaměřeným především na prevenci rizikového chování dětí a mládeže v školní a mimoškolním prostředí.

Studijní program/obor *Vychovatelství* je uskutečňován v souladu s požadavky odborné praxe. Obor je funkčně provázán s tvůrčí činností garantujícího pracoviště a je dlouhodobě vyhledáván zájemci o studium.

Studijní obory v rámci studijního programu *Speciální pedagogika* jsou uskutečňovány v souladu s požadavky odborné praxe. Stávající soubor studijních oborů bude v souvislosti s institucionální akreditací redukován, a to tak, že stávající studijní obory budou v budoucnu předkládány jako konkrétní studijní specializace studijního programu *Speciální pedagogika*. Studijní obory v rámci programu *Speciální pedagogika* odpovídají standardům speciální pedagogiky a jsou funkčně propojeny s tvůrčí činností akademických pracovníků. Studijní obor *Speciální pedagogika – intervence* vznikl sloučením studijních oborů *Speciální pedagogika – ortokomunikace* a *Speciální pedagogika raného věku*.

Studijní obor *Andragogika* s vývojem označení od oboru pedagogika dospělých, přes obor výchova a vzdělávání dospělých až k oboru andragogika, je v bakalářském stupni studia realizován od roku 1995 v kombinované formě studia. Ke strukturaci prezenční formy zavedením bakalářského studia *Andragogiky* jako dvouoboru se *Sociologií* bylo přistoupeno v roce 2004, před uvedeným datem byl studijním program realizován jako dlouhý magisterský. Kombinace oboru *Andragogika* s oborem *Sociologie* je specifikem FF UP, kdy sociologie poskytuje poznávací základu sociálních situací, do kterých andragogika edukačním působením může zasahovat, a to v oblasti personálního rozvoje v profesním, zájmovém, občanském, komunitním a dalším vzdělávání. V kombinované formě studia je realizován jednoobor *Andragogika* v profilaci na personální management. Absolventi nacházejí uplatnění na trhu práce v oblasti řízení lidských zdrojů, organizací poskytujících další vzdělávání (zájmové, komunitní, občanské atd.), v oblasti veřejné správy, médií apod. Absolventi bakalářského studia mohou rovněž pokračovat ve studiu navazujícího magisterského studia *Andragogiky* na FF UP.

Bakalářský studijní program *Řízení vzdělávacích institucí* byl původně v roce 2004 akreditován pod názvem *Školský management*, na nějž navazuje. Jedná o samostatný studijní program v prezenční i kombinované formě studia. Profil absolventa tvoří komplex znalostí a dovedností z vědních disciplín akcentujících problematiku řízení vzdělávacích institucí. Jejich společným jmenovatelem je schopnost absolventa oboru převzít odpovědnost za kvalitu pedagogické práce těchto institucí. Jak vyplývá z více

než desetileté zkušenosti s výukou oboru *Školský management* (tento obor postupně dobíhal až do léta 2015), lze za předpokládané uchazeče o studium *Řízení vzdělávacích institucí* považovat především stávající i budoucí vedoucí pracovníky na různých úrovních řízení vzdělávacích institucí vzdělávacího/školského systému, dále vedoucí i řadové pracovníky veřejné a státní správy zabývající se vzdělávací a školskou agendou, a také řadové a vedoucí pracovníky vzdělávacích organizací působících v neziskové sféře a v soukromém sektoru. Absolventi mohou pokračovat v navazujícím magisterském studiu studijního oboru/programu *Andragogika*.

Studijní program *Sociální pedagogika* je realizován jako bakalářské a navazující magisterské studium v prezenční i kombinované formě⁷⁵. Výuka je zabezpečována po celou dobu především akademickými pracovníky Katedry křesťanské výchovy, na výuce se dále podílejí i akademičtí pracovníci dalších kateder CMTF a odborníci z praxe. V profilu absolventa jsou uvedeny dvě klíčové oblasti: širší pojetí sociální pedagogiky a primární zaměření na děti a mládež zejména v mimoškolním čase a prostředí. Tomuto je i uzpůsobena skladba předmětů. Důraz – ve skladbě předmětů – je tedy především na tematické oblasti Pedagogika, kde jsou rozvíjeny všechny oblasti vzdělávání: oblast pedagogiky a příbuzných oborů, oblast metodologie pedagogiky, oblast pedagogicko-psychologické diagnostiky, oblast speciální pedagogiky a oblast širšího rámce pedagogiky. V uvedených oblastech je dáván důraz na mezioborové propojení. Speciální pedagogika je zaměřena na základní informace o speciálních vzdělávacích potřebách a na komunikaci s jedince se znevýhodněním. Tematická oblast Andragogika obsahuje, vzhledem k profilu absolventa, základní uvedení do problematiky. V souladu se zaměřením fakulty jsou pak uvedené tematické oblasti obohaceny o souvislosti s hodnotami, které jsou akcentovány v křesťanské tradici. V průběhu realizace studia se nevyskytly žádné potíže, které by negativně ovlivnily možnost uskutečňovat studijní program.

Na FTK UP je realizován studijní program *Tělesná výchova a sport*, a to jak v bakalářském, tak magisterském typu studia v prezenční i kombinované formě. Výuka je zajišťována v naprosté většině předmětů pracovníky FTK, v oblastech předmětů pedagogické způsobilosti je část předmětů realizována ve spolupráci s PdF.

---

⁷⁵ na UP bakalářský studijní program realizován od akademického roku 2007/2008 v prezenční formě, v kombinované od akademického roku 2008/2009; navazující magisterský program od akademického roku 2014/2015 v prezenční formě a v kombinované formě bude poprvé realizováno od akademického roku 2017/2018

Studium je akreditováno ve 3 oborech zaměřených na oblast mimoškolní pedagogiky se zaměřením na pohybovou aktivitu, sport, volný čas a aktivní životní styl. Jedná se o obory *Rekreologie* řešící výchovu odborníků pro pedagogické působení v sektoru volného času se zaměřením na aktivní životní styl, dále studium *Aplikovaných pohybových aktivit* vzdělávající pohybové specialisty se zaměřením na osoby se specifickými potřebami a obor *Trenérství a sport* vychovávající pedagogické pracovníky působící ve sportovním prostředí. V jednotlivých oborech jsou systémově rozvíjeny oblasti pedagogiky sportu, pedagogiky volného času, didaktiky jednotlivých sportovních a pohybových aktivit a to včetně výukové, výzkumné i projektové činnosti. V souladu s posláním fakulty jsou obory realizovány se zaměřením na aktivní životní styl populace ČR a prevenci onemocnění souvisejících s nezdravým životním stylem.

Magisterský studijní program *Speciální pedagogika* (studijní obor *Logopedie*) je jedním z nejvyhledávanějších studijních oborů v rámci PdF UP. Studijní obor respektuje veškeré požadavky odborné veřejnosti a platné profesní standardy. Studijní obor je realizován v návaznosti na bohatou výzkumnou činnost garantů jednotlivých předmětů, i na technické zajištění vzdělávání v rámci fakulty specializovanými laboratořemi (např. Laboratoř pro experimentální analýzu mluvené řeči.).

Magisterský studijní obor *Andragogika* od roku 1991 nahradil studijní program *Pedagogika dospělých a Výchova a vzdělávání dospělých* realizovaných na FF UP od druhé poloviny 60. let 20. století. Studijní obor byl zpravidla kombinován s programem/oborem *Sociologie*. Dokonce byl i akreditován pod programem *Sociologie*. Se strukturací studia v roce 2004 došlo k akreditaci navazujícího magisterského studijního oboru/programu pod programem *Pedagogika*, a to jak v prezenční, tak kombinované formě studia. V kombinované formě studia jako jednoobor, v prezenční formě studia jako dvouobor. V této podobě je realizován do současnosti. V kombinované formě studia je akreditován jednoobor *Andragogika*. Absolventi nacházejí uplatnění na trhu práce v oblasti řízení lidských zdrojů, organizací poskytujících další vzdělávání (zájmové, komunitní, občanské atd.), v oblasti veřejné správy, médií, výzkumných organizacích apod. Absolventi navazujícího magisterského studia mohou rovněž pokračovat ve studiu doktorského studijního programu *Andragogika* na FF UP.

Doktorský studijní program *Pedagogika*, jež je akreditován a realizován také v anglickém jazyce pod názvem *Education*, je zaměřen na přípravu vědeckých pracovníků v oblasti pedagogických věd. Studijní program prošel klíčovými změnami, kdy byla s ohledem na rozsah studijních povinností (především vědeckých a publikačních) prodloužena standardní doba studia na 4 roky. DSP odpovídá požadavkům na odbornou přípravu vědeckých pracovníků v oblasti rozvoje pedagogických věd. Studijní program.

DSP *Speciální pedagogika*, jež je akreditován a realizován také v anglickém jazyce pod názvem *Special Education* a v ruském jazyce jako *Специальная педагогика*, je zaměřen na přípravu vědeckých pracovníků v oblasti speciálněpedagogických věd. Studijní program prošel klíčovými změnami, kdy byla s ohledem na rozsah studijních povinností (především vědeckých a publikačních) prodloužena standardní doba studia na 4 roky. DSP odpovídá požadavkům na odbornou přípravu vědeckých pracovníků v oblasti rozvoje pedagogických věd.

Doktorský studijní program *Andragogika* je realizován na FF UP od 90. let 20. století, a to jak v prezenční, tak kombinované formě. Původní délka studia byla tříletá, v současnosti je DSP akreditován jako čtyřletý. V průběhu studia studenti absolvují vědeckou a výzkumnou přípravu v oblasti vzdělávání a personálního rozvoje. DSP je akreditován i v anglické verzi jako *Andragogy*. Na výuce se podílejí pracovníci FF UP z Katedry sociologie, andragogiky a kulturní antropologie, Katedry filozofie a Katedry aplikované ekonomie. DSP *Andragogika* je pod kontrolou oborové rady DSP *Andragogiky*, která je složena ze zástupců oboru z UP a ostatních univerzit v poměru 1:1. Absolventi studijního oboru nacházejí uplatnění v organizacích veřejné správy, výzkumných ústavech, veřejných vysokých školách apod.

Ve studijních programech *Pedagogika* a *Vychovatelství* si studenti osvojí především znalosti pojmů, teorií a metodických přístupů v oblasti pedagogiky a příbuzných oborů (zejména psychologie a sociologie), znalosti metodických a koncepčních přístupů k poznávání a pedagogickému ovlivňování procesů a jevů pedagogické reality, znalosti metod poznávání a pedagogické i pedagogicko-psychologické diagnostiky osobnosti, znalosti komunikačních strategií a přístupů a znalosti historických i současných širších souvislostí konkrétního pedagogického oboru i pedagogiky jako celku. Dále jsou schopni navrhnout, vést a systematicky hodnotit realizaci způsobů pedagogicky adekvátního řešení pedagogických problémů a situací

s ohledem na specifický ráz a potřeby řešení těchto problémů a situací, aplikovat základní diagnostické a komunikační strategie a přístupy, využívat poznatky z jiných oborů v mnohostranné pedagogické činnosti a v neposlední řadě vést ostatní při řešení mnohostranné pedagogické problematiky.

Ve studijních programech *Speciální pedagogika* si studenti osvojí především znalosti pojmů, teorií a metodických přístupů v oblasti pedagogiky a příbuzných oborů (zejména psychologie a sociologie), znalosti metodických a koncepčních přístupů k poznávání a pedagogickému ovlivňování procesů a jevů pedagogické reality, znalosti metod poznávání a pedagogické i pedagogicko-psychologické diagnostiky osobnosti, znalosti pojmů, teorií a metodických přístupů v oblasti speciálně pedagogické diagnostiky a metod u jedinců s vrozenými či získanými smyslovými poruchami vývoje řeči a komunikace celé věkové škály, znalosti komunikačních strategií a přístupů, včetně edukačních a komunikačních postupů u jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami a znalosti historických i současných širších souvislostí konkrétního pedagogického oboru i pedagogiky jako celku. Dále jsou schopni navrhnout, vést a systematicky hodnotit realizaci způsobů pedagogicky adekvátního řešení pedagogických problémů a situací s ohledem na specifický ráz a potřeby řešení těchto problémů a situací, aplikovat základní diagnostické a komunikační strategie a přístupy, včetně edukačních, poradenských a komunikačních postupů u jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami, aplikovat speciálně pedagogické, diagnostické, terapeutické a kompenzační strategie a přístupy včetně edukačních, poradenských a komunikačních postupů u jedinců se smyslovými poruchami, poruchami vývoje řeči a komunikace od raného věku v celé věkové škále, využívat poznatky z jiných oborů v mnohostranné pedagogické činnosti, a v neposlední řadě vést ostatní při řešení mnohostranné pedagogické problematiky.

Profil absolventa

Ve všech výše uvedených studijních programech jsou formulované profily absolventů v souladu s nařízením vlády č. 275/2016 Sb., a to i vzhledem ke skutečnosti, že většina studijních programů byla úspěšně reakreditována v průběhu roku 2015 a 2016, kdy v rámci této akreditace byly důsledně přepracovány profily absolventů. V aktuálně platných studijních programech/oborech jsou tedy studijní plány konstituovány k naplnění profilu absolventa.

Pokrytí základních tematických okruhů příslušejících k oblasti vzdělávání *Neučitelská pedagogika*

Ve všech typech studijních programů (tj. bakalářský, navazující magisterský a doktorský) jsou pokryty všechny 4 tematické okruhy stanovené nařízením vlády č. 275/2016 Sb., náležící do této oblasti vzdělávání, a to:

- Pedagogika;
- Andragogika;
- Sociální pedagogika;
- Speciální pedagogika.

Magisterské studium *Logopedie* potom pokrývá tematický okruh Speciální pedagogika.

Záměry do budoucna

V současné době jsou na FF UP od roku 2016 nově akreditovány bakalářské studijní obory/programy *Andragogika* a *Řízení vzdělávacích institucí*. Jejich strukturace odpovídá induktivní strukturaci studijních plánů s ohledem na uplatnění absolventů. V dalších akreditacích bude doplněna struktura studijních plánů o praxe v kombinované formě studia.

V současnosti je na FF UP připravována akreditace navazujícího magisterského studijního programu *Andragogika*, který směřuje k teoretičtějšímu ukotvení oboru *Andragogika*, což souvisí se sladěním studijních plánů v prezenční a kombinované formě studia. I magisterská forma studia bude doplněna o praxi, která bude více zaměřena na vědeckovýzkumnou oblast studia. Součástí studijních plánů se stanou konference a publikační výstupy studentů. Rozšiřována je i možnost studia v zahraničí.

DSP *Andragogika* je na FF UP akreditován jako čtyřletý v prezenční i kombinované formě studia. V souvislosti se získáním projektu OP VVV *Internacionalizace andragogiky* je připravována nová akreditace související se zahraničními stážemi studentů na univerzitách ve střední Evropě (Polsku, University of Lower Silesia; Maďarsku, Pécs University, a Německu, University of applied science v Saarbrückenu), a to s ohledem na kombinovanou formu studia a provázanost s aplikací výsledků výzkumu realizovaného v tématech disertačních prací, a to v oblasti profesionalizace a profesního vzdělávání v různých oblastech práce. V současnosti je posuzováno zapojení do mezinárodních projektů s univerzitou Debrecenu.

Studijní obory/programy realizované na CMTF se budou v souladu s dlouhodobým záměrem fakulty zaměřovat na získávání dalších odborníků z řad profesorů a docentů pro zajištění oborů Sociální pedagogika (minimálně dva akademičtí pracovníci se připravují pro habilitační řízení), dále pak na získání nejméně jednoho nového pedagoga ze zahraničí. Vzhledem k zatím krátké historii navazujícího magisterského oboru Sociální pedagogika, je jednou z priorit CMTF podpora rozvoje tohoto oboru. Strategické záměry FTK se odvíjejí od dlouhodobého záměru fakulty zaměřovat se na přípravu pedagogických pracovníků se zaměřením na sport, pohybovou aktivitu a aktivní trávení volného času. V těchto oblastech bude nadále řešen kvalifikační růst stávajících akademických pracovníků i rozvoj stávajících i potenciálně nových studijních programů, které by reflektovaly potřeby praxe, zejména pak sportovního prostředí a sektoru volného času. Důraz v rámci studijních programů bude, stejně jako v současnosti, kladen na vysokou internacionalizaci studia a zajišťování špičkových výzkumných výsledků s následným propojením na oblast výuky.

Na PdF bude v rámci studijních programů úsilí zaměřeno na omezení stávajícího počtu studijních oborů prostřednictvím jejich slučování do studijních programů se specializacemi, prostřednictvím jednotného modelu sdruženého studia stávajících dvouoborových studií rozšířit nabídku možných kombinací studijních programů především v rámci mezifakultního studia a tím také zatraktivnit studium univerzity. A v neposlední řadě nahradit vybrané studijní obory novými studijními programy, které budou odrážet aktuální potřeby praxe.

II. Zajištění podmínek pro uskutečňování vzdělávací činnosti v oblasti vzdělávání *Neučitelská pedagogika*

Tvůrčí činnost

Na PdF je systematicky rozvíjena výzkumná, vývojová, tvůrčí a projektová (grantovou) činnost směrem k tématům, orientovaným do oblasti pedagogických a speciálněpedagogických věd. Tvůrčí činnost fakulty tak rozvíjí přípravu k profesím jako je pedagogický pracovník – vedoucí pedagogický pracovník, pedagog v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, vychovatel, pedagog volného času, speciální pedagog, asistent pedagoga, jiný odborný pracovník – logoped.

Z hlavních výzkumných témat PdF lze uvést např. problematiku inkluze, kvalitu života osob se speciálními potřebami, proces konstituování kognitivního rámce věd výchově v národním a mezinárodním kontextu, specifika komunikace, hlasu

a řeči u osob se specifickými potřebami. Výstupy výzkumů nejenže obohacují samotnou přípravu studentů, ale přináší i řadu podnětů pro inovace dílčích předmětů či celých studijních programů. Tvůrčí činnost je na fakultě realizována dvěma základními směry. Jednak prostřednictvím aktivit jednotlivých pracovišť, ale současně i prostřednictvím společných výzkumných projektů, jež jsou řešeny napříč několika pracovišti pod gescí Ústavu pro výzkum a vývoj.

Hlavní výzkumná témata realizovaná na pracovištích PdF:

- subjektivní implicitní teorie edukace;
- proces konstituování kognitivního rámce věd o výchově v národním a mezinárodním kontextu;
- inkluze a kvalita života osob se specifickými potřebami v kontextu speciálně pedagogické diagnostiky, intervence a terapie;
- specifika komunikace, hlasu a řeči u osob se specifickými potřebami;
- evaluační strategie v oblasti edukačních, poradenských a terapeutických intervencí a jejich implementace do transdisciplinární komplexní intervence u osob se specifickými potřebami;
- longitudinální proměnné ovlivňující zkvalitnění procesu transferu znalostí a dovedností v prostředí transformovaného vývoje speciálněpedagogických studií, výzkumu a praxe;
- antropologická východiska integrace a inkluze;
- biologické, zdravotní, psychosociální, kulturní a spirituální konstanty a proměnné u vybraných populačních/specifických skupin obyvatel v ČR i v zahraničí;
- od subjektivní implicitní teorie edukace k pedagogické znalosti: Proces konstituování kognitivního rámce věd o výchově v národním a mezinárodním kontextu;
- sexualita a (dysfunkční) sexuální potřeby v kontextu hospicové péče a její filozofie.

V rámci oblasti nečitelská pedagogika na KSA FF se výzkum v programech/oborech *Andragogika* (Bc., nMgr., Ph.D.) a *Řízení vzdělávacích institucí* zaměřuje (Bc.) na problematiku vysokého školství, a to jako organizace, ale i na problematiku koncepce a kvality vyučování oboru ve vysokém školství. V případě konceptu integrální andragogiky se pracoviště zaměřuje na edukaci seniorů, koncepce andragogiky jako vědní disciplíny a jednotlivé podoby vzdělávání dospělých (profesní vzdělávání, firemní vzdělávání, zájmové vzdělávání apod.). Koncepce andragogiky je na FF UP tradičně spjata se sociologií vycházející z Durkheimova tvrzení, že „*výchova je neobyčejně sociální věc jak ve svých zdrojích, tak ve svých funkcích*“. CMTF se v oblasti zaměřuje spíše na sociální pedagogiku a orientuje tvůrčí činnost především na témata, jako je výzkum hodnot a filosofie výchovy, hodnotová výchova, volný čas, sociální integrace a inkluze.

Pedagogicko-akademičtí zaměstnanci věnující se dané vzdělávací oblasti uspěli se svými výzkumnými tématy v soutěžích vyhlašovaných GA ČR a participují rovněž na mezinárodních či zahraničních projektech. Mimo to pro své projekty získávají zdroje z prostředků UP (Studentská grantová soutěž; Fond pro podporu vědecké činnosti FF UP aj.). Pracoviště KSA se etablovalo jako pořadatel pravidelné podzimní andragogické konference AEDUCA⁷⁶, na kterou přijíždí zástupci ze všech významných pracovišť v ČR, zahraničí, ale i z praxe, kteří se zabývají vzděláváním dospělých.

Hlavní výzkumná témata realizovaná na pracovištích FF UP:

- edukace seniorů, konkrétně problematika finanční a ekonomické gramotnosti seniorů, IT gramotnosti, poradenství pro seniory a lektor vzdělávání seniorů;
- koncept andragogiky a jejích akčních polí, např. spiritualita ve vzdělávání, zkušenostní učení, profesní vzdělávání, proměny konceptu andragogiky;
- řízení vzdělávacích institucí, např. změny vzdělávací politiky a školské legislativy, vedení školy v ČR zahraničí, funkce školy v ČR a zahraničí.

FTK UP opakovaně dosahuje v oblasti Education & Educational Research, Developmental Psychology a Hospitality, Leisure, Sport and Tourism v kontextu České republiky špičkových výstupů v prestižních zahraničních časopisech s Impact Factorem. V kontextu českého prostředí se FTK v roce 2013/14 umístila jako nejlépe hodnocená fakulta v oblasti pedagogických věd dle výsledků RIV s 35,8% podílu

---

⁷⁶ *podrobnosti viz <http://aeduca.upol.cz/>*

na všech výstupech VaV v kategorii AM - Pedagogika a školství v ČR (dle hodnocení IDEA - Národohospodářského ústavu Akademie věd ČR). FTK UP dále dlouhodobě zajišťuje největší mezinárodní výzkumnou studii o životním stylu a zdraví mladé generace HBSC - Health Behaviour in School-aged Children, která probíhá pod záštitou Světové zdravotnické organizace ve 43 zemích světa.

Hlavní výzkumná témata realizovaná na pracovištích FTK UP:

- volný čas a životní styl dětí a mládeže, pohybová aktivita a sedavé chování v kontextu životního stylu dětí;
- pedagogika a didaktika školní tělesné výchovy;
- pedagogika volného času, volnočasové aktivity jako zdravotně-protektivní faktor životního stylu dětí a mládeže;
- trendy v rizikovém chování dětí a mládeže;
- výchova a pobyt v přírodě, zkušenostní učení, spirituální aspekty výchovy v přírodě;
- školní prostředí a životní styl dětí, role sportu a pohybu v současné společnosti.

Pedagogicko-akademičtí zaměstnanci editují a publikují v monografiích prestižních zahraničních i domácích vydavatelství, dále publikují v časopisech v českém i mezinárodním prostředí, např.:

- Educational Alternatives;
- Educational Alternatives;
- Electronic Journal for Inclusive Education;
- Environmental Education Research;
- e-Pedagogium;
- European Physical Education Review;
- Grada (Praha);
- Hanex (Olomouc);
- Journal of Adolescent Health;
- Karolinum (Praha);
- Leisure Sciences;
- Open Journal of Social Sciences;
- Paidagogos;
- Paido (Brno);
- Parta (Praha);

- Predškolská výchova;
- Psychologia Rozwojowa;
- Quest;
- Sociální pedagogika;
- Studies in Continuing Education;
- Univerzita Palackého;
- Verbum (Ružomberok).

Od roku 2016 jsou na základě soutěže podporovány výzkumy mladých akademických pracovníků, které jim mají být nápomocny pro další období k nastartování větších výzkumných projektů. Z realizovaných témat lze uvést například:

- Kreativní prostředky jako součást edukace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- Utváření profesní identity studentů UP;
- Expresivní přístupy v kompetenci speciálních pedagogů u lidí se závislostí v kontextu detoxikačního zařízení – analýza současného stavu a příprava doporučení pro speciálněpedagogickou teorii a praxi;
- Rizikové a protektivní faktory u učitelů v pregraduální přípravě.

Do tvůrčí činnosti jsou přímo zapojováni posluchači doktorských a magisterských studií prostřednictvím řešení projektů Studentské grantové soutěže (IGA), například na následující témata:

- Speciálněpedagogická diagnostika a intervence u osob se speciálními potřebami;
- Faktory ovlivňující kvalitu života osob se speciálními potřebami;
- Výzkum vybraných parametrů produkce a percepce hlasu, řeči a jazyka ve vazbě na specifické etiologické determinanty v logopedickém náhledu;
- Pedagogičtí pracovníci jako klíčový faktor inkluzivního vzdělávání;
- Role ředitele školy v profesním rozvoji učitelů ve školách poskytujících povinné vzdělání.

Prostřednictvím činnosti výzkumníků jedinečného pracoviště, kterým je Centrum prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty UP se řeší problematika v oblasti rizikových komunikačních jevů spojených s využíváním informačních a komunikačních technologií dospělými, ale zejména dětmi. Zaměření je na kyberšikanu, kyberstalking, kybergrooming, hoax a spam, sexting, metody sociálního

inženýrství, rizika sdílení osobních údajů v prostředí sociálních sítí a další nebezpečné komunikační jevy.

Příklady publikační činnosti

- Badura, P., Geckova, A. M., Sigmundova, D., Sigmund, E., van Dijk, J. P., & Reijneveld, S. A. (2017). Do family environment factors play a role in adolescents' involvement in organized activities?. *Journal of Adolescence*, 59, 59-66;
- Bednaříková, I. (2012) Mění se role vysokoškolského učitele v kontextu společenských změn. *Aula*. 2012(2), pp. 136-149. ISSN 1210-6658;
- Bednaříková, I. (2013) Možnosti a limity e-learningu ve středoškolském vzdělávání. *e-Pedagogium*. 2013(3), pp. 119-128. ISSN 1213-7758;
- Bucksch, J., Sigmundova, D., Hamrik, Z., Troped, P. J., Melkevik, O., Ahluwalia, N., Borraccino, A., Tynjala, J., Kalman, M., & Inchley, J. (2016). International trends in adolescent screen-time behaviors from 2002 to 2010. *Journal of Adolescent Health*, 58(4), 417-425;
- Dočekal, V. (2012). Cyklus zkušenostního učení a jeho ideové inspirace. *Andragogika*, 16(1), s. 14–16;
- Dočekal, V. (2012). Prožitkové, zážitkové nebo zkušenostní učení? *e-Pedagogium*, 12(1), s. 9–17;
- Dočekal, V. (2013). Institucionalizace andragogického diskurzu. In *Súčasný stav a trendy inštitucionalizácie edukácie dospelých. Acta andragogica 3: zborník katedry andragogiky Filozofickej fakulty Univerzity Komenského* (s. 79–86). Bratislava: Univerzita Komenského;
- Dočekal, V. (2013). Zkušenostní učení a evaluace. In Moon, J. A. et al. *Krajinou zkušenostně reflektivního učení* (s. 47–56). Brno: Masarykova univerzita;
- Dočekal, V. (2015). Integral andragogy in Czech Republic. In Juhász, E., V. Tamášová, & E. Petlák (Eds.). *The Social Role of Adult Education in Central Europe* (pp. 213–219). Debrecen: University of Debrecen;
- Dočekal, V. (2015). Integral andragogy in Czech Republic. In Juhász, E., V. Tamášová, & E. Petlák (Eds.). *The Social Role of Adult Education in Central Europe* (pp. 213–219). Debrecen: University of Debrecen;

- Dočekal, V., & Dvořáková, M. (2015). Evaluation Levels in Education. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 174, pp. 3743-3749;
- Dočekal, V., & Tulinská, H. (2015). The Impact of Technology on Education Theory. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 174, pp. 3765–3771;
- Dočekal, V., Kliment, P. (2016). Sociální distance vůči bezdomovcům. *Andragogika*, 20(1), s. 20-26;
- Dopita, M. & Poláchová Vašátková, J. (2017). Institucionalizace české andragogiky a mezinárodní vědecký diskurz. *Studia paedagogica*, 22(1), 37-54. DOI: 10.5817/SP2017-1-3;
- Dopita, M. (2015). Trendy vzdělávání dospělých v hypermoderní době. In Gigalová, V. a kol. *Dospělý jedinec v hypermoderní společnosti* (s. 20-29). Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci;
- Dopita, M., Poláchová Vašátková, J., & Šupplerová, M. (2016). Changes of Aims of the Czech Compulsory School Education. In Fazlagić, J. Erkol, A. (eds). *Images of Intellectual Capital* (pp. 168-179). Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing;
- Dvořáková Kaněčková, E. (2013) Formation and instutionalisation of education for female teachers, during the second half of the 19th century in the Czech lands. *History of Education and Children's Literature*. 8(1), pp. 167-180. ISSN 1971-1093;
- Finková, D.; Langer, J.; Michalík, J.; Kozáková, Z.; HutYROVÁ, M.; Regec, V.; Pastieriková, L.; Joklíková, H.; Horváthová, I.; Křížkovská, P.; Hubišťová, M.; Švecová, V.; Kasáčková, J. (2014) Determinanty inkluze osob se zdravotním postižením. Univerzita Palackého. 208s. ISBN 978-80-244-4303-4;
- Frömel, K., Vašíčková, J., Svozil, Z., Chmelík, F., Skalík, K., & Groffík, D. (2014). Secular trends in pupils' assessments of physical education lessons in regard to their self-perception of physical fitness across the educational systems of Czech Republic and Poland. *European Physical Education Review*, 20(2), 145-164;
- Gigalová V. (2013). Konflikt v pracovní skupině a jeho řešení. *Andragogika a hledání možností při řešení a předcházení konfliktů*. In Lužný, D. a kol. *Sociální konflikty. Sociologická a andragogická perspektiva* (s. 89-100). Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci;

- Gigalová, V. (2014). Nový diskurs ve vzdělávání manažerů. Aneb je kvalifikační příprava manažerů v soudobé společnosti vůbec možná? In Prusáková, V. (ed.). *Osobnost lektora vo vzdelávaní dospelých* (s. 431-444). Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela;
- Gigalová, V. (2015). Intuitivní manažerské rozhodování a metafory. *Andragogika*, 19(2-3), s. 17-23;
- Gigalová, V. a kol. (2015). *Dospělý jedinec v hypermoderní společnosti*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci;
- Grecmanová, H., Dopita, M., & Urbanovská, E. (2017). Ethical Aspects of Communication in the Academic Environment. *Communications*, 19(1), pp. 81-85);
- Grecmanová, H.; Dopita, M.; Kantorová, J.; Skopalová, J. (2013) Organizační klima fakult připravujících učitele. Univerzita Palackého. 163s. ISBN 978-80-244-3863-4;
- Grecmanová, H.; Dopita, M.; Nováková, Z.; Opletalová, A.; Dömischová, I. (2013) Determinanty organizačního klimatu vysokých škol a fakult. Univerzita Palackého. 201s. ISBN 978-80-244-3808-5;
- Halák, J. (2016). Beyond Things: The Ontological Importance of Play According to Eugen Fink. *Journal of the Philosophy of Sport*, 43(2), 199-214;
- Hutýrová, M.; Valenta, M.; Vitásková, K.; Finková, D.; Polínek, Martin D.; Říhová, A.; Kučera, P. (2013) Možnosti a limity výzkumu ve speciální pedagogice. Univerzita Palackého. 219s. ISBN 978-80-244-3930-3;
- Chudý, Š.; Neumeister, P.; Plischke, J.; Richterová, B.; Buchtová, T. (2014) Der Junglehrer und seine Erziehungskonzepte zur Disziplin und Macht. Eine Diskursanalyse. 2(2), pp. 618-633. ISSN 2067-3655;
- Jirásek, I. (2015). Religion, spirituality, and sport: from religio athletae toward spiritus athletae. *Quest*, 67(3), 290-299;
- Jirásek, I., Jirásková, M., Majewská, P., & Bolcková, M. (2017). Experiencing spiritual aspects outdoors in the winter: a case study from the Czech Republic using the method of systemic constellations. *British Journal of Religious Education*, 39(2), 122-148;
- Jirásek, I., Plevová, I., Jirásková, M., & Dvořáčková, A. (2016). Experiential and outdoor education: the participant experience shared through mind maps. *Studies in Continuing Education*, 38(3), 334-354;

- Jirásek, I., Roberson, D. N., & Jirásková, M. (2017). The Impact of Families Camping Together: Opportunities for Personal and Social Development. *Leisure Sciences*, 39(1), 79-93;
- Jirásek, I., Veselský, P., & Poslt, J. (2017). Winter outdoor trekking: spiritual aspects of environmental education. *Environmental Education Research*, 23(1), 1-22;
- Jirásek, I., Veselský, P., & Poslt, J. (2017). Winter outdoor trekking: spiritual aspects of environmental education. *Environmental Education Research*, 23(1), 1-22. doi: 10.1080/13504622.2016.1149553;
- Jirásek, I., Veselský, P., & Poslt, J. (2017). Winter outdoor trekking: spiritual aspects of environmental education. *Environmental Education Research*, 23(1), 1-22. doi: 10.1080/13504622.2016.1149553;
- Kantor, J. (2012) Musiktherapie in der Tschechischen Republik. *Musiktherapeutische Umschau*. 33(4), pp. 386-392. ISSN 0172-5505;
- Kantor, J.; Ludíková, L.; Chrastina, J.; Friedlová, M.; Koucun, J.; Drlíčková, S.; Kružíková, L. (2014) Kreativní přístupy v rehabilitaci osob s těžkým kombinovaným postižením – výzkumy, teorie a jejich využití v edukaci a terapiích. Univerzita Palackého. 228s. ISBN 978-80-244-4358-4;
- Kantorová, J. (2012) Das Schulklima – die theoretischen Ausgangspunkte. *Media4u Magazine*. 9(4), pp. 68-73. ISSN 1214-9187;
- Kantorová, J. (2014) Pojetí obecné pedagogiky na PdF UP v Olomouci od 80. let 20. století po současnost. *e-Pedagogium (print)*. 2014(3), pp. 63-81. ISSN 1213-7758;
- Kliment, P. (2013). Bariéry integrace vybraných skupin cizinců pobývajících na území České republiky v oblasti vzdělávání a nabývání jazykových kompetencí. *Studia scientifica facultatis paedagogicae*, 13(1), s. 94-100;
- Kocourková, V.; Šafránková, A. (2013) The Teacher's Role in the Reflection of Social Disadvantage. *e-Pedagogium (print)*. 2013(4), pp. 7-23. ISSN 1213-7758;
- Křížkovská, P.; Tomalová, P.; Maštaliř, J.; Müller, O.; Michalík, J. (2012) Inkluzivní přístupy k dospělým osobám s mentálním postižením v pozdní dospělosti. Univerzita Palackého. 128s. ISBN 978-80-244-3375-2;

- Lazarová, B., Pol, M., Poláchová Vašátková, J., Trojan, V. & Bouda, T. (2015). Working with data: Both an opportunity and challenge for school leaders. *The New Educational Review*, 40 (2), 81-93. doi:10.15804/tner.2015.40.2.07;
- Ludíková, L.; Fink, M.; Horváthová, I.; Hutýrová, M.; Kantor, J.; Majerová, H.; Regec, V.; Růžička, M.; Tomalová, P.; Gebauerová, M.; Klusová, K.; Laštovičková, V.; Opavová, K. (2013) Kvalita života osob se speciálními potřebami. Univerzita Palackého. 240s. ISBN 978-80-244-3827-6;
- Ludíková, L.; Finková, D.; Pastieriková, L.; Stejskalová, K.; Fink, M.; Horváthová, I.; Joklíková, H.; Tomalová, P. (2012) Pohledy na kvalitu života osob se senzorickým postižením. Univerzita Palackého. 208s. ISBN 978-80-244-3286-1;
- Ludíková, L.; Kantor, J.; Stejskalová, K.; Majerová, H.; Malinovská, O.; Tomalová, P.; Lacková, K.; Fink, M. (2014) Výzkum kvality života vybraných skupin osob se speciálními potřebami. Univerzita Palackého. 170s. ISBN 978-80-244-4296-9;
- Müller, O.; Růžička, M.; Křížkovská, P.; Valenta, M.; Polínek, Martin D.; Svoboda, P.; Kantor, J.; Mlčáková, R. (2014) Terapie ve speciální pedagogice. Grada. 512s. ISBN 978-80-247-4172-7;
- Neumeister, P.; Chudý, Š. (2012) Concepts of Theory and Philosophy of Education on Theoretical and Normative Discourses on Czech and Slovak Republic. In. Editura Universitara Sibiu: Prospecting Advanced Research in Health, Education and Social Sciences. pp. 72-79. ISBN 978-606-591-239-7;
- Nováková, Z.; Krákora, P.; Kopeček, P.; Cingelová, G.; Hampl, D.; Hubálek, T.; Zima, P. (2014) Státní správa a samospráva v českých zemích po roce 1918 se zřetelem na oblast školství. *Erudica. Epocha*. 170s. ISBN 978-80-7425-241-9;
- Öbrink Hobzová, M. Dospělí imigranti a jejich jazykové vzdělávání v České republice a Švédsku. 2014;
- Olecká, I., & Špatenková, N. (2012). Identifikace problémů a stanovení příslušných intervencí u rodičů sluchově postižených dětí pomocí metody EBN. *Ošetrovatelstvo. Teória - výskum - vzdelávanie*, 2(1), s. 33-40;
- Peng, D., & Poláchová Vašátková, J. (2016). Changing policy, legislation and its effects on pedagogic leadership in China. *The European Journal of Social and Behavioural Sciences*, 27(3), pp. 2117-2130;

- Poláchová Vašátková, J., Rudnicki, P. et al. (2015). *Proměny české a polské pohraniční školy poskytující povinné vzdělávání po roce 1989*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci;
- Poláchová Vašátková, J. (2012) Školy na cestě ke kvalitě: Systém podpory autoevaluace škol v ČR. Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků: Cesta ke kvalitě. Autoevaluace školy. 253s. ISBN 978-80-87652-47-3;
- Poláchová Vašátková, J. (2013) School case studies: Stories of self-evaluation. *Pedagogická orientace*. 23(6), pp. 810-822. ISSN 1211-4669;
- Poláchová Vašátková, J., & Prášilová, M. (2015). Concept of Czech School Autonomy. *Acta Prosperitatis*, 6, pp. 126-134;
- Poláchová Vašátková, J.; Prášilová, M. (2012) Autoevaluace v praxi českých škol. Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků: Cesta ke kvalitě. Autoevaluace školy. 235s. ISBN 978-80-87652-46-6;
- Pospíšil, J., & Špatenková, N. (2016). Čeští senioři a ICT: výsledky empirického šetření. In Tomczyk, Ł., Határ, C., & Špatenková, N. *Edukace a gramotnost seniorů. Czech-Polish-Slovak Studies in Andragogy and Social Gerontology. Část VI.* (s. 63-96). Kraków – Nitra – Olomouc: Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie;
- Potměšil, M.; Igoni, Joy S. (2014) Selected issues of early intervention in Nigeria. Univerzita Palackého. 96s. ISBN 978-80-244-4431-4;
- Potměšilová, P. a kol. Sociální pedagogika v teorii a praxi. 1. vyd. Olomouc: UP, 2013. 159 s.;
- Potměšilová, P. a Sobková, P. Arteterapie a artefiletika nejen pro soc. pedagogy. 2012;
- Potměšilová, P. Pojmotvorný proces u dětí se sluchovým postižením. 2016;
- Preissová Krejčí, A., & Špatenková, N. (2013). Detabuizace problematiky smrti v prostředí školy jako cesta k nové spiritualitě. *Paidagogos*, 8(2), s. 230-249;
- Růžička, M. (2014) Teorie a praxe strukturovaných doléčovacích programů v adiktologii. Univerzita Palackého. 300s. ISBN 978-80-244-4171-9;
- Sarkova, M., Bacikova-Sleskova, M., Madarasova Geckova, A., Katreniakova, Z., van den Heuvel, W., & van Dijk, J. P. (2014). Adolescents' psychological

well-being and self-esteem in the context of relationships at school. *Educational Research*, 56(4), 367-378;

- Smékalová, L. (2013). Asymetrické konflikty teorie dezintegrované společnosti jako výzva pro intervenci andragogické dimenze komunitního vzdělávání. In Lužný, D. a kol. *Sociální konflikty. Sociologická a andragogická perspektiva* (s. 101-111). Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci;
- Smékalová, L. (2013). Sociální pole praxe komunitního vzdělávání v České republice Velké Británii: komparace s teoretickými východisky celoživotního učení. *Paidagogos*, 8(2), s. 250-267;
- Smékalová, L., & Špatenková, N. (2014). Profesionalizace a profesní rozvoj lektora seniorského vzdělávání. *Lifelong Learning - celoživotní vzdělávání*, 4(3), s. 79-93;
- Smékalová, L., & Špatenková, N. (2016). The cognitive style in the presenium and senium: a research probe of educational process participants. Tomczyk, Ł., Határ, C., & Špatenková, N. *Edukace a gramotnost seniorů. Czech-Polish-Slovak Studies in Andragogy and Social Gerontology. Část VI.* (s. 13-31). Kraków – Nitra – Olomouc: Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie;
- Sobková P. a kol. *Sociální pedagogika a její metody*. 1. vyd. Olomouc: UP, 2015. 182 s.;
- Svoboda, J., & Veselský, P. (2013). Spirituální rozměr účastnické zkušenosti kurzů PŠL Život je gotickéj pes. *Paidagogos*, 8(2), s. 431-450;
- Sýkorová, D., & Špatenková, N. (2016). Finanční (ne)gramotnost ve stáří: výzva pro edukaci seniorů. In Tomczyk, Ł., Határ, C., & Špatenková, N. *Edukace a gramotnost seniorů. Czech-Polish-Slovak Studies in Andragogy and Social Gerontology. Část VI.* (s. 33-50). Kraków – Nitra – Olomouc: Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie;
- Šimek, D. (2013). Reflexe sociální exkluze v integrální andragogice: zdroje a přístupy. In Preissová, A., & Juárez-Toledo, R. et al. *Sociální exkluze v multikulturních společnostech: Komparace současné situace v České republice a v Mexiku* (s. 125-137). Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci;
- Šimek, D., Dočekal, V., & Hanáčková, J. (2012). Integrální andragogika v Olomouci. *Andragogická revue*, 4, s. 69-72.;

- Špatenková, N. (2014). Kompetenční model lektora ve vzdělávání starších dospělých. In Prusáková, V. (ed.). *Osobnost lektora vo vzdelávaní dospelých* (s. 213-231). Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela;
- Špatenková, N. (2014). Profesionalizace poradenství pro pozůstalé. In Špatenková, N. et al. *O posledních věcech člověka. Vybrané kapitoly z thanatologie* (s. 139-144). Praha: Galén;
- Špatenková, N., & Jentschková, P. (2016). Zájmové vzdělávání seniorů v oblasti umělecké tvorby. In Tomczyk, Ł., Špatenková, N., & Határ, C. *Edukace seniorů. Přístupy, podmínky, přínos. Czech-Polish-Slovak Studies in Andragogy and Social Gerontology. Část V.* (s. 13-30). Kraków – Nitra – Olomouc: Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie;
- Špatenková, N., & Smékalová, L. (2015). *Edukace seniorů. Geragogika a gerontodidaktika*. Praha: Grada;
- Špatenková, N., & Smékalová, L. (2015). Předpoklady úspěšného učení v dospělosti. *Lifelong Learning - celoživotní vzdělávání*, 5(2), s. 8-22;
- Tesaříková Čermáková, K. (2014). Edukativní dimenze poradenství pro seniory. In Prusáková, V. (ed.). *Osobnost lektora vo vzdelávaní dospelých* (s. 467-476). Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela;
- Thelenová K. (2014). *Sociologie, andragogika a teorie učení Petera Jarvise*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci;
- Veselský, P., Poslt, J., Majewská, P., & Bolcková, M. (2013). Spiritualita ve vzdělávání – zpět k širšímu pojetí učení se. *Paidagogos*, 8(2), s. 411-430;
- Vitásková, K.; Říhová, A.; Dostálová, L.; Kučera, P.; Kopecká, B.; Mlčáková, R.; Jehličková, K. (2014) *Posuzování verbální a neverbální složky komunikace ve speciálněpedagogické praxi*. Olomouc: Univerzita Palackého. 132s. ISBN 978-80-244-3989-1;
- Vokacova, J., Badura, P., Pavelka, J., Kalman, M., & Hanus, R. (2016). Brief report: Changes in parent–adolescent joint activities between 2002 and 2014 in the Czech Republic, Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) study. *Journal of Adolescence*, 51, 1-5.

Záměry do budoucna

Pro další období je záměrem, aby tvůrčí činnost realizovaná na PdF nadále tematicky vycházela z odborného zaměření pracovišť, aby se kontinuálně pokračovalo v již nastartovaných výzkumných tématech, a ta byla dále prohlubována, a to jak na základě jak dosažených výstupů výzkumu, tak také jako reakce na měnící se podmínky a požadavky praxe. Tímto pojetím by měla být garantováno, že bude docházet k organickému propojení s odborným zaměřením akreditovaných studijních programů, které jednotlivá pracoviště zabezpečují. Větší pozornost bude třeba věnovat vytvoření systému podpory spolupráce studentů, akademických a vědeckých pracovníků s komerční sférou a systém podpory aplikovaného výzkumu. Bude nezbytné zaměřit se na větší propojení výzkumného potenciálu jednotlivých pracovišť s externími subjekty, zvláště pak se subjekty působícími v oblasti vzdělávání. Bude podporováno zvyšování povědomí akademických pracovníků o možnostech ochrany a komerčního využití výsledků vědy a výzkumu a podporovány poradenské služby v této oblasti, které je budou motivovat ke spolupráci s aplikační sférou.

V následujícím období je před podpisem projekt OP VVV *Internacionalizace andragogiky zaměřený na doktorské studium*. Každoročně členové Katedry sociologie a andragogiky a kulturní antropologie připravují projekty v rámci národních a mezinárodních výzev. Aktuálně je připravován projekt s univerzitou v Debrecenu. Publikační strategie jednotlivých členů katedry dále posílí své dosavadní zaměření na recenzované časopisy indexované v databázích WoS či Scopus. V případě monografií či kapitol v monografiích se bude nadále jednat většinou o mezinárodní publikace.

Na FTK UP bude v oblasti tvůrčí činnosti v nadcházejícím období akcentována kvalita publikačních výstupů v prioritních zaměřeních dle jednotlivých studijních programů/oborů. Důraz bude kladen na zvyšování podílu publikací v Q1 a D1 pro oblast AM - Pedagogika a školství a získávání výzkumných projektů v této oblasti včetně projektů mezinárodního charakteru. Záměrem FTK je také postupné zvyšování objemu smluvního výzkumu a zlepšení propojení výzkumných výsledků s aplikační sférou.

Uskutečňovanou tvůrčí činností jsou dle Frascati manuálu plně pokryty následující vědní disciplíny související s oblastí vzdělávání *Neučitelská pedagogika*:

Pokryté vědní disciplíny			
Č.	DETAILED FORD	WOS Category	RIV (dominující vazba)
5.3 Education			
5301	Education, general; including training, pedagogy, didactics [and education systems]	EDUCATION, SCIENTIFIC DISCIPLINES	AM - Pedagogika a školství
5302	Education, special (to gifted persons, those with learning disabilities)	EDUCATION, SPECIAL	

Nejúspěšnější aktivity v tvůrčí činnosti

Přehled řešených grantů a projektů			
Řešitel / Spoluřešitel	Názvy grantů a projektů získaných pro vědeckou, výzkumnou, uměleckou a další tvůrčí činnost v příslušné oblasti vzdělávání	Zdroj	Období
Prof. PhDr. Helena Grecmanová, Ph.D.	Percepce organizačního klimatu pedagogických fakult akademickými pracovníky	GAČR	2011-2013
Doc. PhDr. Vojtech Regec, Ph.D.	e-Přístupnost pro studenty se zrakovým postižením na vysokých školách v České a Slovenské republice	GAČR	2014-2016
Doc. Mgr. Kateřina Vitásková, Ph.D.	Pragmatická jazyková rovina u osob s poruchami autistického spektra	GACR	2014-2016
Doc. Mgr. Jiří Langer, Ph.D.	Teoretická východiska výuky českého znakového jazyka prostřednictvím kvantitativně lingvistických metod	GAČR	2017-2018
Doc. Mgr. Kateřina Vitásková, Ph.D. (Spoluřešitel)	NetQues – Network for Tuning Standards & Quality of Educational programs for Speech-Language Therapy in Europe	Erasmus+	2010-2014
Doc. PhDr. Vojtech Regec, Ph.D.	Senior Foreign Cultural and Educational Experts. Project No. GDT20165100007,	State Administration of Foreign Experts Affairs	2016-2018
PaedDr. Alena Jůvová, Ph.D.	VOICES The Voice of the European Teachers	Erasmus+	2012-2015
PaedDr. Alena Jůvová, Ph.D.	GuLL – Guerrilla Literacy Learners	Erasmus+	2014-2016
PaedDr. Alena Jůvová, Ph.D.	LEEN (Liminality & Educational Entrepreneurship)	Erasmus+	2015-2017
PaedDr. Alena Jůvová, Ph.D.	IINTOS (Implementation of International Offices in Schools)	Erasmus+	2017-2019
Doc. PhDr. Jana Poláčková Vašátková, Ph.D.	Proměny české a polské pohraniční školy poskytující povinné vzdělávání po r. 1989. Komparativní studie	MŠMT	2013-2014

PhDr. René Szotkowski, Ph.D.	Externality užívání moderních technických výukových prostředků a e-aplikací ve vzdělávání jako součásti pregraduální přípravy učitelů v České republice a Polsku – jejich rozdíly, rizika, limity a hrozby	MŠMT	2014-2015
Prof. PaedDr. Miloň Potměšil, Ph.D.	Vocational Education with Embedded Social inclusion Tactics for Autistic people	Leonardo (DZS)	2013-2014
Mgr. Kateřina Jeřábková, Ph.D. (Spoluřešitel)	TELESEICT – Teaching and Learning in Special Education with Information and Communication Technologies	Erasmus+	2016-2018
Miroslav Dopita	Vůdci a architekti věd o výchově a jejich pojetí vyučování na univerzitách. GA ČR	GA ČR	2016-2018
Helena Grecmanová	Percepce organizačního klimatu pedagogických fakult akademickými pracovníky.	GAČR	2011-2013
Dušan Lužný/Miroslav Dopita, Jana Poláchová Vašátková, Helena Grecmanová	Kreativní partnerství pro inkluzivní školu. OP VVV. výzva Gramotnosti, aktivity I a IV.	MŠMT	2016-2019
Eva Klimentová	Anna. Případová studie. Nadace Open Society Fund Praha v rámci Norských fondů	Nadace Open Society Fund Praha v rámci Norských fondů	2015-2016
Dana Bilíková/Eva Klimentová	Zkvalitnění systému kombinované výuky na FF UP a inovace vybraných oborů v kombinované formě. ESF MŠMT	MŠMT	2012-2015
Jana Poláchová Vašátková/Miroslav Dopita/Jitka Plischke/Michaela Prášilová	<i>Proměny české a polské pohraniční školy poskytující povinné vzdělávání po r. 1989. Komparativní studie.</i> - (2013-2014, MSM/7A) Projekt 7AMB13PLO21 Šestého rámcového programu Evropského společenství pro výzkum, technický rozvoj a demonstrační činnosti, FP6-2004-Mobility-12.	MŠMT a Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polsko	2013-2014
Jana Poláchová Vašátková řešitelka za ČR	Andragogy Studies Renewal at Klaipėda University No VP1-2.2-ŠMM-07-K-02-052	Ministry of Education and Science of Lithuania	2011-2013
M. Fojtíková Roubalová	Hodnotová výchova ve volném čase	SIVV	2017
M. Öbrink Hobzová	Podpora pedagogické práce akademických pracovníků a profilace nově vzniklého magisterského studia Sociální pedagogiky v kombinované formě	FRUP	2017
L. Trochtová	Prosociální jednání v kontextu pluralitní a multikulturní společnosti	SIVV	2016

P. Sobková	Metody sociálně výchovných činností v sociální pedagogice	SIVV	2015
P. Potměšilová	Profilace studijního oboru Sociální pedagogika	FRUP	2014
M. Öbrink Hobzová	Výchova k hodnotám zaměřená na cílové skupiny sociální pedagogiky	SIVV	2014
P. Potměšilová	Sociální pedagogika v teorii a praxi	SIVV	2013
P. Potměšilová	Inovace studijního předmětu „Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami“	FRVŠ	2012
prof. PhDr. Ivo Jirásek, Ph.D.	Modely tělesně zakotvené zkušenosti v teoretických základech zážitkové pedagogiky a jejich kinantropologických souvislostí	GAČR	2016 - 2018
doc. Mgr. Josef Mitáš, Ph.D.	Multifaktoriální výzkum zastavěného prostředí, aktivního životního stylu a tělesné kondice české mládeže	GAČR	2014 - 2018
prof. PhDr. Karel Frömel, DrSc.	Objektivizace komplexního monitoringu školního fyzického a psychického zatížení adolescentů v kontextu s fyzickou a psychickou kondicí	GAČR	2013 - 2017
Doc. Mgr. Erik Sigmund, Ph.D.	Trendy v chování českých adolescentů v kontextu školního a rodinného prostředí: HBSC studie mezi lety 2002-2018.	GAČR	2017 - 2019
Mgr. Ferdinand Salonna, Ph.D.	Intervence založená na sociálních normách v prevenci sedavého chování podporu pohybové aktivity u českých adolescentů.	GAČR	2017 - 2019
Mgr. Dagmar Sigmundová Ph.D.	Vztah mezi pohybovým chováním rodičů a jejich dětmi: 3-kohortová studie dětí ve věku 4–12let	GAČR	2016 - 2018
Mgr. Ondřej Ješina, Ph.D.	Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů prostřednictvím rovného přístupu v oblasti pohybové gramotnosti	OP VVV	2017 - 2019
Mgr. Pavel Háp, Ph.D.	Společenství praxe pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí: zkušenostní učení s využitím pohybových her, psychomotoriky, výchovy v přírodě a dramatické výchovy.	OP VVV	2016 - 2019
Doc. Mgr. Martin Kudláček, Ph.D.	Univerzita Palackého jako komplexní vzdělávací instituce	OP VVV	2017 - 2021
Doc. PaedDr. Michal Lehnert, Dr.	Reducing Injury in Sport with Kids: youth injury prevention programme for grass-root coaches	Erasmus+	2017 - 2018
prof. PhDr. Ivo Jirásek, Ph.D.	Teaching Awareness of Ethical Governance in Sport (TAGS)	Erasmus+	2017 - 2020
Mgr. Ladislav Baloun	Training Sports Students as Mentors to Improve the Educational Attainment of Boys and Young Men (SSaMs)	Erasmus+	2017 - 2020
Mgr. Michal Petr	Wilderness Therapy (WT)	Erasmus+	2017 - 2019
Doc. Mgr. Jana Vašíčková, Ph.D.	European Physical Education Observatory	Erasmus+	2018 - 2020
Mgr. Ferdinand Salonna, Ph.D.	EpiSchool	Erasmus+	2015 - 2017
Mgr. Michal Kudláček, Ph.D.	Enhancing Quality in Primary Physical Education	Erasmus+	2015 - 2018

PhDr. Iva Klimešová, Ph.D.	Children's Access to Play in Schools (CAPS)	Erasmus+	2017 - 2019
Mgr. Ondřej Ješina, Ph.D.	Implementace pracovní pozice metodik pohybové gramotnosti – konzultant APA do systému inkluzivního vzdělávání	Olomoucký kraj	2017
Mgr. Ondřej Ješina, Ph.D.	Odstraňování bariér v oblasti zpřístupnění pohybových aktivit	Město Olomouc	2017
Mgr. Ferdinand Salonna, Ph.D.	Are we growing up healthy? Social norms approach to promote healthy adolescent lifestyle in Visegrad	V4 Found	2016 - 2018
Mgr. David Prycl	Výzkum fúze dat z MEMS senzorů a nové širokopásmové rádiové technologie pro analýzu mikropohybů osob	MPO TRIO	2016 - 2018
Přehled řešených projektů a dalších aktivit v rámci spolupráce s praxí			
Pracoviště praxe	Název či popis projektu uskutečňovaného ve spolupráci s praxí	Období	
Člověk v Tísni, o.p.s	Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR	2013-2015	
Asociace pracovníků speciálně pedagogických center	Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR	2013-2015	
Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání o. s.	Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR	2013-2015	
Základní škola Komenium Olomouc, 8. května 29,	Inkluzivní vzdělávání pro Olomoucký kraj	2016-2019	
Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje	Inkluzivní vzdělávání pro Olomoucký kraj	2016-2019	
Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy	Dodání počítačového programu – průvodce virtuálním světem (Smluvní výzkum)	2015	
D&A Travel s.r.o.	Rozvoj lidských zdrojů a teambuilding na míru	2016	
Společnost pro ranou péči, z.s.	Spokojenost uživatelů sociálních služeb Společností pro ranou péči, z.s.	2016-2017	
Edwards, s.r.o.	Lidské zdroje v praxi – jednosemestrální kurz pro studenty realizovaný personálním ředitelem Edwards, s.r.o., Lutín	2016-2017	

Přehled zapojení do zahraničních a mezinárodních odborných organizací
European society for Research of Education of Adults (ESREA), Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie FF UP je kolektivním členem.
Česká asociace pedagogického výzkumu (ČAPV), individuální členství akademických pracovníků, ČAPV je kolektivním členem European Educational Research Association (EERA). Doc. Jana Poláchová Vašátková je členkou výboru ČAPV.
Česká pedagogická společnost (ČPDS), individuální členství akademických pracovníků, ČPDS je kolektivním členem World Council of Comparative Education Societies
Central European Philosophy of Education Society
Forum europeo dell insegnamento della religione
Équipe Européenne de Catéchèse
Edukační výbor pro vzdělávání logopedů Mezinárodní asociace logopedů a foniatrů IALP
Národní akreditační komise Bulharska
Web Accessibility Directive Expert Group (expertní skupina Evropské komise při Evropské unii)
PsychClab Valdosta State University
Private Pädagogische Hochschule der Diözese Linz University of Patras
Cork Institute of Technology
Universitat Internacional de Catalunya

Výstupy tvůrčí činnosti v kontextu českého prostředí jednak výrazně pomáhají při utváření a dalšího směřování teoretických bází jednotlivých oborů realizovaných na PdF, ale současně předávají velké množství poznatků, které lze přímo aplikovat do praxe, a tak zvýšit kvalitu poskytované péče či služeb. V mezinárodním kontextu výstupy přinášejí nejen možné srovnání s jinými zeměmi, ale zejména možnost ovlivňovat vývojové trendy, hlavně v evropském prostředí. Implementací výsledků tvůrčí činnosti prostřednictvím programů celoživotního vzdělávání na PdF dochází k přímému přenosu do pedagogické praxe.

V posledních pěti letech akademičtí pracovníci Katedry sociologie andragogiky a kulturní antropologie soustřeďovali tematicky svoji tvůrčí činnost na problematiku vzdělávání dospělých v oblastech vzdělávání a učení v seniorském věku, otázkám vzdělávání na vysokých školách, sledování vývoje andragogiky a vzdělávání dospělých v Evropě i ve světě, vývoji českého vzdělávacího systému atd. Většina publikací se soustředila do knih, kapitol v knihách a časopiseckých článků. Ve vykazování publikační činnosti lze nalézt i příspěvky ve sbornících, které zde nejsou explicitně zařazeny. Řada výstupů souvisí s projektovou činností.

Projekt **Vůdci a architekti věd o výchově a jejich pojetí vyučování na univerzitách** (GAČR) je v této chvíli v polovině svého řešení. Jeho výstupem je publikace:

- Dopita, M., Poláchová Vašátková, J. (2017). Institucionalizace české andragogiky a mezinárodní vědecký diskurz. *Studia paedagogica*, 22(1), s. 37-54. DOI: 10.5817/SP2017-1-3.

Náplň projektu: Projekt se zaměřuje na identifikaci pojetí vyučování v kontextu univerzitní výuky z pohledu vůdců (renomovaných akademiků, kteří doposud významně rozvíjeli vědní poznání) a architektů (akademiků navrhujících budoucí trendy skrze participaci na pokročilé vysokoškolské výuce v DSP) věd o výchově (tj. pedagogiky, andragogiky/vzdělávání dospělých, speciální pedagogiky) v České republice ve dvou dimenzích. První interpretuje změny v pojetí vyučování v kontextu univerzitní výuky ze strany lídrů věd o výchově v průběhu posledních 25 let v souvislosti se změnami české společnosti po roce 1989. Druhá je zaměřena na identifikaci možných budoucích trendů v pojetí vyučování v kontextu univerzitní výuky z pohledu architektů věd o výchově. Projekt se opírá o poznatky získané diskurzivně-historickým přístupem, narativními rozhovory a delfskou metodou. Projekt ta zachytí téměř neviditelnou roli akademiků a přispěje k rozvoji věd o výchově a jejich součástí (vysokoškolské pedagogiky, pedeutologie atd.).

Projekt **Percepce organizačního klimatu pedagogických fakult akademickými pracovníky** (GAČR) byl řešen v letech 2011-2013. Jeho výstupy jsou zejména dvě knihy indexované po kapitolách na WoS, dále pak články, které dole uvádíme. Postupně se objevují citace uvedených textů v databázi Scopus i WoS v řádu jednotek. Jedná se o:

- Dopita, M. (2013). Changes in Czech Higher Education after 1989. In Rudnicki, P., Starnawski, M., Nowak-Dziemianowicz, M. et al. *Educational Change and Challenges in Poland and the Czech Republic after 1989* (pp. 107-118). Wrocław: Wydawnictwo naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej;
- Grecmanová, H., & Dopita, M. (2014). Výzkum organizačního klimatu fakult. *Aula*, 22(2), s. 50-62;
- Grecmanová, H., Dopita, M. (2013). Academic Environment of Universities and Teacher Training Faculties in the Czech Republic. In Wiktor Żlobicki (red.). *Wspólczesna przestrzeń edukacyjna. Geneza, przemiany, nowe*

znaczenia. Tom 1. (Contemporary education space. Genesis, transformation, new meanings. Volume 1) (pp. 323-334). Krakow: Impuls;

- Grecmanová, H., Dopita, M. (2015). Výzkum organizačního klimatu fakult připravujících učitele. *Lifelong Learning – celoživotní vzdělávání*, 5(3), s. 8–29;
  - Grecmanová, H., Dopita, M. et al. (2013). *Determinanty organizačního klimatu vysokých škol a fakult*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. (Kniha po kapitolách indexovaná na WoS);
  - Grecmanová, H., Dopita, M., & Cabanová, V. (2015). Communication in the Academic Environment and Its Influence on Organizational Climate of Universities. *Media, Culture and Public Relations*, 6(2), s. 119-127;
  - Grecmanová, H., Dopita, M., & Urbanovská, E. (2017). Ethical Aspects of Communication in the Academic Environment. *Communications*, 19(1), pp. 81-85. (Scopus);
  - Grecmanová, H., Dopita, M., Kantorová, J., Skopalová, J., & Chvál, M. (2013). *Organizační klima fakult připravujících učitele*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. (Kniha po kapitolách indexovaná na WoS);
- Náplň projektu: V České republice se v posledních letech často hovoří o reformě vysokého školství. Smyslem předkládaného projektu je vytvoření výzkumného nástroje pro zjišťování percepce organizačního klimatu na fakultách vysokých škol v České republice. Výzkum bude sestávat z koncepce, konstrukce a ověření výzkumného nástroje pro zjišťování organizačního klimatu pedagogických fakult v České republice a realizace jeho deskripce na tomto typu škol, což poukáže na jejich silné a slabé stránky v rámci pojetí organizace vysokoškolských pracovišť.

Projekt **Proměny české a polské pohraniční školy poskytující povinné vzdělávání po r. 1989. Komparativní studie**. (2013-2014, MSM/7A) pomohl navázat spolupráci s kolegy University of Lower Silesia ve Wroclawi. Výsledkem projektu jsou publikace:

- Dopita, M., Poláchová Vašátková, J., & Šupplerová, M. (2016). Changes of Aims of the Czech Compulsory School Education. In Fazlagić, J. Erkol, A. (eds). *Images of Intellectual Capital* (pp. 168-179). Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing;

- Poláchová Vašátková, J., Rudnicki, P. et al. (2015). *Proměny české a polské pohraniční školy poskytující povinné vzdělávání po roce 1989*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

Náplň projektu: Výzkum se zaměřil na proměny české a polské pohraniční školy poskytující povinné vzdělávání pro roce 1989, a to jak za využití kvantitativních, tak kvalitativních výzkumných strategií.

Projekt **Anna. Případová studie**. Nadace Open Society Fund Praha v rámci Norských fondů, Charakter projektu je interdisciplinární v oblasti sociálních věd. Těžiště projektu je v oblasti sociální práce a vzdělanostních drah Anny a dětí v oblasti vzdělávání.

- Klimentová, E. (2016) *Anna*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci⁷⁷.

Náplň projektu: Interdisciplinární výzkum vycházející ze sociální práce a sociální péče. Romská žena Anna převzala péči o děti svého příbuzného, které byly v nukleární rodině v batolecím věku zanedbávány a sexuálně zneužívány. Péče Anny o děti trvala několik let bez vědomí státních institucí, později se Anna stala jejich pěstunkou. Případová studie ukazuje specifické strategie Anny k ochraně zájmů dětí a naplnění jejich potřeb. Strategie jsou modelovány její etnicitou, gender, výchovou a zkušenostmi. V současné době jsou děti zletilé a plně funkční v majoritní společnosti. Cílem projektu bylo vytvoření případové studie života Anny. Umožní čtenáři poznat její životní strategie a profesní strategie zúčastněných pracovníků. Výstupy projektu mohou být nástrojem podpory inkluze Romů do majoritní společnosti, cílovou skupinou jsou pomáhající pracovníci. Biografie Anny má potenciál nabourávat stereotypy a předsudky spojené s její etnickou příslušností a gender, současně téma poukazuje na Anninu sílu a odhodlání organicky propojit kulturu své komunity s požadavky a oprávněnými očekáváními majoritní společnosti.

Projekt **Kreativní partnerství pro inkluzivní školu. OP VVV. Výzva Gramotnosti, aktivity I a IV**. je v současnosti na počátku řešení. V době psaní zprávy jsou analyzována data z prvního sběru po jednotlivých školách a výsledky byly

---

⁷⁷ dostupné na <http://anna.upol.cz/kniha/>

poskytnuty pro tvorbu projektů v rámci akčního plánu na školách. Projekt vychází z předešlých aktivit jeho spoluřešitelů, např.:

- Šotola, J. a kol. (2012). *Systémová spojení. Spolupráce jako nástroj překonávání důsledků sociálního znevýhodnění ve vzdělávání*. Praha: Člověk v tísni.

Náplň projektu: UP realizuje v rámci řešení projektu kvantitativní a kvalitativní výzkumná šetření zaměřená na vstupní a výstupní analýzu situace ve školách. Podílí se na tvorbě případových studií. Projekt pilotně zavádí na ZŠ a SŠ bez maturitní zkoušky program Kreativní partnerství, který nastavuje systém spolupráce umělců s učiteli na přípravě i realizaci výuky prostřednictvím kreativních metod využívajících umění. Rozvíjí klíčové kompetence, funkční gramotnost, motivaci žáků a zlepšuje sociální klima tříd. Efektivita programu je podpořena akčním výzkumem. Projekt podpoří více než 1000 žáků, z toho nejméně 290 žáků ze sociálně znevýhodněného nebo kulturně odlišného prostředí. Celkem se do realizace projektu zapojí 55 tříd z 13 škol z celé ČR.

Projekt ***Zkvalitnění systému kombinované výuky na FF UP a inovace vybraných oborů v kombinované formě. ESF MŠMT***. Byl zaměřen na podporu kombinované formy výuky studentů, v rámci projektu byly vytvořeny opory pro povinné a povinně volitelné předměty bakalářského studijního oboru Andragogika v profilaci na personální management a navazujícího magisterského studijního oboru Andragogika.

Náplň projektu: Projekt je zaměřen na vytvoření a zpracování komplexní metodiky distančního vzdělávání a zkvalitnění realizace kombinované formy studia na FF UP. Druhým stěžejním cílem projektu je inovace obsahu stávajících akreditovaných oborů v kombinované formě navazující na požadavky praxe a znalostní ekonomiky (e-learning, příprava výukových materiálů, atd.).

Projekt se systémově zaměřuje na komplexní zajištění realizace kombinované formy na FF UP. Inovace studijních obsahů se bude týkat jednooborových bakalářských oborů - *Sociální práce, Andragogika* v profilaci na personální management, Muzikologie, dvouoborového bakalářského studia - *Divadelní a Filmová věda* a jednooborového magisterského studia - *Andragogika*.

Projekt **Andragogy Studies Renewal at Klaipėda University No VP1-2.2-ŠMM-07-K-02-052**. Uvedený projekt byl zaměřen na rozvoj andragogiky na univerzitě v Klaipėdě. Výstupem jsou učební texty uvedené níže a přejetí dvou litevských studentek do doktorského studijního programu Education realizovaného na PdF UP.

- Jatkauskienė, B., & Neumeister, P. (2012). *Educational Management (Coaching)*. Klaipėda: KU TSI.
- Jatkauskienė, B., & Neumeister, P. (2012). *Time management*. Klaipėda: KU TSI;
- Jatkauskienė, B., Andriekienė, R. M., Tolutienė, G., & Grecmanová, H. (2012). *Heterogeneity management*. Klaipėda: KU TSI;
- Jatkauskienė, B., Tolutienė, G., & Dopita, M. (2012). *Introduction to Andragogy*. Klaipėda: KU TSI;
- Jatkauskienė, B., Tolutienė, G., Bučas, S. & Poláčková Vašátková, J. (2012). *Tutorship and Practice*. Klaipėda: KU TSI;

Náplň projektu: Mezinárodní projekt řešený Klaipėda University, Litva a financovaný litevským Ministerstvem školství a vědy byl zaměřený na rozvoj andragogiky jako studijního oboru v Litvě.

Projekt **Rozvoj lidských zdrojů a teambuilding** na míru řešený v rámci inovačních voucherů Karlovarského kraje byl projektem směřujícím do praxe andragogiky. Výstupem byly čtyři interní výzkumné zprávy.

- Dočekal, V. (2016). *Rozvoj lidských zdrojů a teambuilding na míru: Výběr aktivit pro týmový rozvoj*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci;
- Dopita, M., & Dočekal, V. (2016). *Rozvoj lidských zdrojů a teambuilding na míru: Metodika a náplň aktivit analytické části*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci;
- Dopita, M., & Dočekal, V. (2016). *Rozvoj lidských zdrojů a teambuilding na míru: Metodika a náplň pro vyhodnocení a formulaci doporučení*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci;
- Dopita, M., & Dočekal, V. (2016). *Rozvoj lidských zdrojů a teambuilding na míru: Metodika realizace celého projektu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

Projekt **Spokojenost uživatelů sociálních služeb Společnosti pro ranou péči, z.s.** byl projekt zaměřený na opakování výzkumu zaměřeného na spokojenost klientů sociální služby poskytované zapsanou společností Raná péče, z.s. Výstupem je bakalářská práce.

- Papstová, J. (2017). *Spokojenost uživatelů sociálních služeb rané péče poskytované Společností pro ranou péči (SPRP, z.s.) v České republice*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. Bakalářská práce. Vedoucí práce Miroslav Dopita.

V rámci grantů *Výchova k hodnotám zaměřená na cílové skupiny sociální pedagogiky a Prosociální jednání v kontextu pluralitní a multikulturní společnosti* byly pořádány mezinárodní konference „Mládež hodnoty a volný čas“, na nichž se setkávají odborníci v oblasti „volného času“ a které jsou zdrojem pro tvorbu nových vztahů mezi odborníky na mezinárodní i národní úrovni.

Výsledky dalších projektů *Inovace studijního předmětu Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*, *Profilace studijního oboru Sociální pedagogika* a *Podpora pedagogické práce akademických pracovníků a profilace nově vzniklého magisterského studia Sociální pedagogiky v kombinované formě* jsou pravidelně využívány ve výuce jak bakalářského, tak i magisterského studijního programu Sociální pedagogika. Projekty vedly k profilaci studijního programu.

V rámci projektů *Sociální pedagogika v teorii a praxi* a *Metody sociálně výchovných činností v sociální pedagogice* byly vydány kolektivní monografie. Obě tyto monografie byly kladně přijaty odbornou veřejností a současně jsou hojně využívány studenty při studiu.

Přínos spolupráce s mezinárodními asociacemi: Zapojení se do ESREA umožňuje síťování a spolupráci s kolegy ze zahraničních univerzit, například spolupráce na projektu Internacionalizace andragogiky, do které jsou zapojeni kolegové z University of Pécs a University of Lower Silesia, kteří jsou rovněž členy ESREA. Členství v ČAPV a potažmo EERA je branou do další vědeckovýzkumné komunity, která se každoročně setkává na konferencích European Conference of Educational Reserch, kde jsou prezentovány výstupy výzkumných projektů pracoviště a navazována spolupráce v rámci evropského výzkumného prostoru či českém prostředí u výročních konferencí ČAPV. Obdobnou funkci plní i členství v ČPdS.

Personální zabezpečení

Současné personální zabezpečení tvůrčí i vzdělávací činnosti je plně pokryto kmenovými zaměstnanci univerzity ve vyvážené věkové struktuře.

Personální stabilitu PdF a její perspektivu do budoucna tvoří profesori, docenti a široké spektrum odborných asistentů s ukončenou vědeckou přípravou, kteří zajišťují garanci jednotlivých studijních programů. Akademičtí pracovníci tak kvalifikovaně a na potřebné odborné, pedagogické i tvůrčí úrovni jsou plně schopni garantovat příslušné studijní programy, o čemž svědčí jejich úspěšné reakreditace v letech 2015 - 2016. Fakulta všechny své nečitelské studijní programy, obory a klíčové disciplíny plně zajišťuje minimálně jedním docentem, případně profesorem aktivně vědecky působícím v dané oblasti nečitelského studia, mající patřičnou tvůrčí činnost. Lze konstatovat, že v případě garantů a vyučujících podílejících se na výuce jednotlivých disciplín platí, že všichni vyučující kromě získaných vědeckopedagogických hodnotí vykazují trvalou vědeckou a publikační činnost v oboru, který realizují a garantují.

V současné době je oblast zajištěna 6 profesory (s průměrným věkem 63 let) s výhledem dalších 2 řízení ke jmenování profesorem a 11 docenty (s průměrným věkem 51 let) s výhledem dalších 5 habilitačních řízení.

Kvalifikační a odborný růst akademických pracovníků PdF je zabezpečen akreditovanými doktorskými programy *Pedagogika* a *Speciální pedagogika*, na něž navazují práva habilitační a práva realizovat profesorská řízení.

Otázka konkurenceschopnosti Pedagogické fakulty v oblasti učitelství je dána především otázkou trvalé udržitelnosti po stránce personální, což představuje realizaci kvalitní Job Analysis, neboli personálního auditu potřebných lidských zdrojů pro zajištění garancí stávajících nečitelských studijních programů a přípravu nových dle požadavků vyplývajících z odborné praxe, strategických záměrů a případně legislativních změn.

PdF disponuje vysokým počtem mladých akademických pracovníků s titulem Ph.D., kteří mají předpoklady k dalšímu profesnímu růstu, a rovněž dobrými podmínkami pro personální růst a osobnostní rozvoj. Podpora jejich vědecká práce je založená na kvalitním výzkumu a zahraniční spolupráci ve výzkumných týmech.

Jako slabou stránku fakulta vnímá demotivaci některých akademických pracovníků realizovat tvůrčí činnost, která vychází z ekonomického znevýhodnění fakulty nízkým koeficientem náročnosti realizovaných studijních programů a nízkou mírou

úspěšnosti v projektech výzkumného charakteru (zejména GA ČR). Fakulta si tuto skutečnost uvědomuje a snaží se ji kompenzovat kvalitním prostorovým a technickým zázemím pro tvůrčí práci a celkovou modernizací laboratoří, ateliérů, učeben i kancelářských prostor, rovněž pracuje má vypracovaný motivační program, který se opírá jak o vlastní motivační systém pro akademické (i neakademické) pracovníky a studenty DSP, tak o motivační systém UP, MŠMT a dalších institucí.

Oblast vzdělávání neučitelská pedagogika je na Filozofické fakultě univerzity palackého zastoupen ve všech třech stupních studia, a to obory Andragogika (Bc., nMgr. a Ph.D.) a Řízení vzdělávacích institucí (Bc.). Obor je primárně realizován na Katedře sociologie, andragogiky a kulturní antropologie. Koncepce oboru je spjata se sociologií výchovy a vzdělávání. Všechny obory jsou zajištěny profesory, docenty a odbornými asistenty. Dílčí disciplíny jsou pokryty pracovníky z oblastí vzdělávání Psychologie a Ekonomické obory. V této situaci je obor personálně optimalizován, s ohledem na zájem o studium je třeba sledovat případné posílení oboru. Pracovníci s dříve ukončeným doktorským studiem jsou směřováni k habilitačnímu řízení.

Na CMTF je oblast vzdělávání v současné době personálně zabezpečena. Hlavní pozornost je věnována podpoře mladých a perspektivních pracovníků tak, aby byly vytvořené personální rezervy.

FTK disponuje dostatečně širokým týmem s rozsáhlými odbornými zkušenostmi v posuzované oblasti. Oblast zajišťují 2 profesoři, 6 docentů a řada pedagogicko-vědeckých pracovníků s hodností Ph.D., dále je zde perspektiva cca 4 habilitačních řízení v nadcházejících 2 letech. FTK má rovněž funkční vysoce kladně hodnocený systém práce s Ph.D. studenty a pracovníky do 35 let věku.

Vzdělávací i tvůrčí činnost v rámci této oblasti vzdělávání je ve valné většině plně zabezpečena kmenovými zaměstnanci univerzity, DPP a DPČ jsou využívány pouze okrajově, a to pro doplňující či úzce specializované přednášky, příp. výzkumné práce.

Mezinárodní působení

Vývoj mezinárodních mobilit

Přehled mobilit				
	počet výjezdů studentů	počet přijatých studentů	počet výjezdů akademických pracovníků	počet přijatých akademických pracovníků
2012	35	22	95	51
2013	26	20	89	35
2014	47	27	71	52
2015	59	55	89	54
2016	77	94	104	46

Vývoj mezinárodní mobility studentů v této oblasti vzdělávání má za posledních 5 let plynule stoupající tendenci. Při komparaci ukazatelů mezi lety 2012 a 2016 byla hodnota nárůstu o více než 300 %. Studenti jednotlivých programů realizovali část svých studií na zahraničních institucích. Přidanou hodnotou těchto mobilit je cenná zkušenost z jiného jazykově kulturního prostředí, zkušenost s jiným modelem vzdělávání, praxe v terénu v kontextu příslušného oboru studia a další. Úlohou instituce byla systematická podpora realizace mobilit studentů (výjezdy, příjezdy) v rámci širokého spektra výměnných programů v oblasti *Neučitelské pedagogiky*.

Cenným benefitem plynulého navyšování počtů vyslaných a přijatých studentů je setkávání a srovnávání různých kultur, pluralita a diverzita názorů, příležitost hlouběji porozumět novým trendům v rámci této oblasti vzdělávání v zahraničí.

Vyšší mobilita akademických pracovníků směrem dovnitř i ven je velkým přínosem pro aktualizaci témat a metod výuky studentů a navázání kontaktů pro účast studentů na letních školách a spolupráci akademických pracovníků na projektech. Do roku 2015 byla v rámci PdF optimalizována a důkladně vyhodnocována kvalita a přínos mobilit z aspektu jejich začleňování do studijních plánů. Rigorózně byly evaluovány jednotlivé záměry akademických pracovníků v oblasti internacionalizace, přičemž byl sledován vliv na kvalitu pro vzdělávací činnost.

V důsledku vývoje bezpečnostní situace ve světě se některá pracoviště soustředila na smlouvy s okolními zeměmi, kde je bezpečnostní situace a možnosti návratu studentů na UP jistější. Vyšší čísla výjezdů v letech 2011-2016 také souvisela s řešením projektů, jejich součástí byly mobility, a to jak studentů, tak vyučujících.

Další mezinárodní působení

V kontextu internacionalizace instituce v této oblasti vzdělávání byly úspěšně akreditovány studijní programy v cizích jazycích v rámci všech stupňů vysokoškolských studií (tj. bakalářské, magisterské, navazující magisterské i doktorské).

Výuka v cizích jazycích je podporována formou garantované širší a bohatší nabídky modulů/předmětů/kurzů pro zahraniční studenty, které jsou pravidelně otevírány v průběhu akademického roku. Jedná se např. o předměty *Compendium of Educational, Social and Human Sciences, Alternative Schools, School Management, Psychological Aspects of Education, Compendium of Dramatherapy in Education, Propedeutics of Creative Arts Therapies, Expressive Therapeutic Techniques, Crisis intervention, Special Education in an International Context, Society and people with special needs, Alternative and Augmentative Communication, Training of Communication and Presentation Skills, Leisure Education, Introduction to Andragogy, Social Science Issues, Philosophy.*

Ve spolupráci s University of Derby, University of Warwick, University of Applied Sciences Leshan Normal University a Sichuan Normal University probíhá příprava akreditací joint/double degree programů na úrovni bakalářských, navazujících magisterských a doktorských studií, jejichž přehled je uveden v následující tabulce.

Přehled připravovaných joint/double degree programů			
typ programu	typ studia	partner	plánovaný rok zahájení
Double degree	nMgr.	University of Derby	2021
Joint degree	nMgr.	University of Warwick University of Applied Sciences	2022
Double degree	Bc.	Leshan Normal University	2022
Double degree	Ph.D.	Sichuan Normal University	2023

V případě oblasti vzdělávání Neučitelská pedagogika jsou uzavřeny bilaterální smluvy se zahraničními partnery, kdy se jedná především o vysoké školy:

- Dronning Mauds Minne, hogskole for forskoleutdanning Trondheim (Norsko);
- Julius-Maximilians-Universität Würzburg (Německo);
- Katolícká univerzita v Ružomberku (Slovensko);
- Klaipeda university (Litva);
- Pädagogische Hochschule, Schwäbisch Gmünd (Německo);

- Prešovská univerzita v Prešově (Slovensko);
- Saxion University of Applied Sciences (Holandsko);
- Šiauliai University (Litva);
- The State School of Higher Education in Oswiecim (Polsko);
- Thomas More Mechelen-Antwerpen (Belgie);
- Università degli Studi di Milano-Bicocca (Itálie);
- Universitas Opoliensis (Polsko);
- Universität Osnabrück (Německo);
- Universität Potsdam (Německo);
- Universitatea din Oradea (Rumunsko);
- Uniwersytet Śląski, Katowice (Polsko);
- University of Debrecen (Maďarsko);
- University of Granada (Španělsko);
- University of Jyväskylä (Finsko);
- University of Lapland (Finsko);
- University of Lower Silesia (Polsko);
- University of Maribor (Slovinsko);
- University of Patras (Řecko);
- University of Pécs (Maďarsko);
- University of Sakarya (Turecko);
- University of Seville (Španělsko);
- University of the Aegean (Řecko);
- University of Zagreb (Chorvatsko);
- Univerzita Komenského v Bratislavě (Slovensko);
- Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre (Slovensko);
- Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (Slovensko);
- Univerzita v Ljubljani (Slovinsko);
- Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (Polsko).

V uplynulých pěti letech se na výuce podíleli zahraniční vyučující, jako je prof. Peter Jarvis (University of Surrey, Velká Británie), prof. Lotar Rasinski (University of Lower Silesia, Polsko), prof. Hana Červinková (University of Lower Silesia, Polsko), dr. Adrianna Nizińska (University of Lower Silesia, Polsko), prof. Peter Varnagy

(University of Pécs, Maďarsko), prof. Zoltán Huzsár (University of Pécs, Maďarsko) a další. V roce 2015 byla v zimním semestru hostující profesorkou na FF UP na oboru *Andragogika* prof. Marija Javornik Krečič (Maribor University, Slovinsko), prof. Marcia J. Matanin, Ph.D & prof. Jake J. Protivnak, Ph.D. (Beeghly College of Education, Youngstown State University); Assoc. Prof. William F. Morrison Ph.D & Assoc. Prof. Angela Falter Thomas, Ph.D. (College of Education & Human Development, Bowling Green State University); Dr. Mary Rizza (Horizon Science Academy Toledo); Prof. Ibragim E. Suleimenov (Almaty University of Power Engineering and Telecommunications); Assoc. Prof. Mary Sovik Benedetti, PhD. (College of Education, University of Cincinnati); prof. Darina Tarcsiová, PhD. (Pedagogická fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave); prof. Bo Luo (School of International Education, Xihua University); Assoc. Prof. Dr. László Varga, PhD. (Faculty of Pedagogy, University of West Hungary); prof. Jiri Stelzer, PhD. (Dewar College of Education and Human Services Valdosta State University); Assoc. Prof. Yan Peng, Ph.D. (Faculty of Education, Sichuan Normal University), Dr. Alastair Daniel, PhD. (School of Education, University of Roehampton) a další.

Dále studenti doktorských studijních programů absolvují část vědecké přípravy (v délce jeden až tři měsíce) na zahraničních institucích. Rovněž studenti doktorských studií v této oblasti vzdělávání ze zahraničí pravidelně realizují své vědecké stáže na UP.

Na partnerských institucích University of Trunoyoyo Madura (Indonézie), Sichuan Normal University (Čína), Chengdu Normal University (Čína), Leshan Normal University (Čína), Valdosta State University (USA), Herzen State Pedagogical University of Russia (Rusko), S. Toraighyrov Pavlodar State University (Kazachstán), University of Wyoming (USA), Youngstown State University, Bowling Green State University (USA) byla pro studenty *Pedagogiky, Vychovatelství, Speciální pedagogiky, Pedagogiky volného času a Logopedie* vytvořena platforma pro transfer nejnovějších poznatků a k realizaci výzkumně-pedagogických stáží pro studenty neučitelské pedagogiky v rámci magisterských doktorských programů.

Studenti navazujícího magisterského studia a doktorského studia se měli možnost v roce 2014 zúčastnit kurzu na téma objektivní hermeneutiky v rámci řešení projektu ESF na Hochschule für Technik und Wirtschaft des Saarlandes, Saarbrücken. Na téže instituci realizoval v červenci 2017 akademický pracovník KSA dr. Vít Dočekal

přednášky v rámci letní školy. Na podzim 2017 je připravována letní škola ve spolupráci s University of Pécs, které se zúčastní cca 10 studentů oboru *Andragogika*. Již 12 let je ve spolupráci s James L. and Dorothy H. Dewar College of Education Valdosta State University v USA realizován úspěšný mezinárodní vzdělávací programu se zaměřením na oblast psychologie v kontextů edukace a příbuzných vědných oborů: „*Czech Study Abroad*“ (*Live and Learn in the Czech Republic*), a to v délce 4 týdnů.

Ve spolupráci se zahraničními partnery jsou realizovány také distanční formy vzdělávání a virtuální třídy a online konference, včetně rozvoje technologické podpory všech typů studií a jejich komplexní integrace do této oblasti vzdělávání. Pravidelné pořádání videokonferencí ve spolupráci se zahraničními partnery se zaměřením na tematické okruhy *Pedagogiky, Vychovatelství, Speciální pedagogiky, Pedagogika volného času a Logopedie*.

Na základě dlouhodobého působení v oblasti speciální pedagogiky v zahraničí získal v roce 2014 jeden akademický pracovník oficiálně jmenování do vědecko-výzkumné komise a čestné členství do akademické obce na Leshan Normal University (LNU). Následně v roce 2016 získal od rektora jako první zahraniční hostující akademický pracovník LNU jmenování mimořádným profesorem (*Adjunct Professor*).

Pravidelná realizace úspěšného projektu *International Week at the Faculty of Education, Palacký University Olomouc* – vytváření platformy pro setkávání různých odborníků z oblasti *Neučitelské pedagogiky*.

Mezinárodní spolupráce na CMTF se realizuje účastí na mezinárodních výzkumných projektech, jako *Oral language competencies of the Kindergarten and Primary Teacher students: analysis, diagnostic and intervention for improvement* (Universitat Internacional de Catalunya, Barcelona), *Models of Child Health Appraised* (European Commission through the Horizon 2020).

V rámci dané oblasti vzdělávání byla FTK do roku 2015 součástí programu *Erasmus Mundus in Adapted Physical Activity*, jednalo se o joint degree mezi KU Leuven, Norway Sport University, University of Limerick a UP v Olomouci. V současnosti probíhá po ukončení dotace Erasmus Mundus transformace tohoto joint degree na double degree mezi KU Leuven a UP v Olomouci. V roce 2017 je očekáváno přijetí prvních studentů do nově akreditovaného studijního oboru *Physical Activity and Active Living*. Na FTK působí zahraniční akademičtí pracovníci a jejich počty byly v posledních letech navýšeny i o zahraniční post-doky. V oblasti Aplikovaných

pohybových aktivit je navázána významná spolupráce s partnerskými školami v Belgii, Norsku a Irsku. Úzká spolupráce je také navázána se školami ve Finsku, Portugalsku a Španělsku. Vzdělávací činnost je dále podpořena aktivní účastí fakulty v mezinárodních organizacích a projektech např. organizace FIEP v oblasti tělesné výchovy, network HBSC v oblasti Rekreologie, ICSPE v oblasti TV a sportovního tréninku. V této oblasti vzdělávání bylo v posledních pěti letech navázáno strategické partnerství v Kanadě (University of Alberta a Camosun College), v Číně (Shanghai University of Sport, Beijing Sport University) a Japonsku (National Sport University).

Strategie dalšího rozvoje

V rámci strategie dalšího rozvoje mezinárodního působení dojde napříč všemi dotčenými fakultami k postupnému rozšíření a zatraktivnění nabídky studií v cizích jazycích v rámci této oblasti vzdělávání na bakalářské, magisterské a doktorské úrovni, a to i ve spolupráci se zahraničními partnery. Konkrétně se bude jednat o studijní programy/obory zahrnující typizované studijní programy *Pedagogika, Speciální pedagogika, Rekreologie, Aplikované pohybové aktivity a Trenérství a sport* mající následující základní tematické okruhy:

- Pedagogika;
- Vychovatelství;
- Speciální pedagogika;
- Pedagogika volného času;
- Logopedie.

Internacionální aspekt bude systematicky uplatňován ve všech oblastech činnosti a jednotlivých tematických okruzích (pedagogika, vychovatelství, speciální pedagogika, pedagogika volného času a logopedie). Rovněž bude snaha o rozšíření nabídky předmětů vyučovaných v cizích jazycích, ideálně i pro domácí studenty.

V souvislosti s počátkem řešením projektu *Internacionalizace andragogiky* od podzimu 2017 bude připravována úprava studijních plánů DSP *Andragogika/Andragogy* ve spolupráci následujícími univerzitami:

- University of Gothenburg (Švédsko, dr. Adrianna Nizińska);
- University of Lower Silesia (Polsko, prof. Hana Červinková);
- University of Pécs (Maďarsko, prof. Peter Varnagy).

V souvislosti s úpravami studijních plánů v rámci nových akreditací bude v navazujícím magisterském studiu a doktorském studiu kladen vyšší nárok na zahraniční mobilitu, která je determinovaná bezpečnostní situací ve světě. Strategicky bude upevňováno otevřené a vstřícné prostředí pro podporu mezinárodních mobilit studentů a akademických pracovníků. Klíčovým aspektem bude v této souvislosti flexibilní a odborné odstraňování bariér při dalším rozvoji mezinárodních aktivit ve vzdělávání, vědě a související tvůrčí činnosti.

V souvislosti s další strategickou podporou internacionalizace PdF bude podpora kvality studii a výuky jednotlivých předmětů v cizích jazycích realizována ve spolupráci s následujícími zahraničními univerzitami: Bowling Green State University; University of Central Florida; Valdosta State University; Youngstown State University; University of Wyoming; P. G. Demidov Yaroslavl State University; Herzen State Pedagogical University of Russia; Yunnan Normal University; Xihua University; Wenzhou University; Shanghai University; Saxion University of Applied Sciences; Šiauliai University, University of Zagreb; University of Jyväskylä; University of Winchester a další.

Dalším nástrojem intenzivní podpory internacionalizace v oblasti vzdělávací činnosti je pokračující organizace a realizace mezinárodních letních škol na PdF. Od roku 2015 jsou nabízeny následující zaměření letních škol pro studenty ze zahraničních institucí:

- Drama-Therapy;
- Creative Arts Therapies;
- Dance Movement Therapy Training.

Obsah letních škol je zacílen na průřezová studijní témata (Dramaterapie, Expresivní terapie, Kreativní terapie, Tanečně pohybová terapie), která jsou taky součástí studijních modulů na PdF.

V rámci strategie dalšího rozvoje bude taky akcentována i aktivní spolupráce s absolventy fakulty a uchazeči o studium a zejména propagace cizojazyčných studijních programů v zahraničí za účelem zvýšení počtu uchazečů o studium ze zahraničí.

Dalším strategickým cílem je pokračování v posílení pozice a konkurenceschopnosti *Neučitelské pedagogiky* mezi zájemci o studium ze zahraničí. Součástí strategie je rovněž zlepšování prezentace jednotlivých studijních programů a jejich propagace směrem do zahraničí.

Spolupráce s praxí

Praktická výuka a zapojení odborníků z praxe v oblasti vzdělávání *Neučitelská pedagogika* probíhá formou realizace auditů hodnocení pracovníků, výzkumů organizačního klimatu, výzkumů organizační kultury, politického chování, a to např. pro organizace veřejné správy, Meoptu Přerov, apod. Na výuce předmětů se podílejí pracovníci z oblasti veřejné správy a komerčních organizací, např. z oblasti řízení lidských zdrojů. Dále je stěžejní spolupráce se školami (především fakultními), školskými zařízeními, speciálně pedagogickými centry či středisky volného času, s jejichž zástupci byly také v rámci procesu přípravy k akreditaci konzultovány podoby studijních programů.

Druhou rovinou je realizace praktické výuky ve školních družinách, mateřských školách, výchovných ústavech a sociálních službách s důrazem na osobnostní a profesní rozvoj studentů a na jejich vlastní aktivity při práci s klienty.

Tato spolupráce je rozvíjena především s ohledem na záměr PdF jako klíčového poskytovatele vzdělávání pedagogických pracovníků v regionů, kontinuálně rozvíjet a zkvalitňovat systém pregraduální přípravy směřující do oblasti pedagogických neučitelských profesí. Toto úsilí fakulty se projevuje v rámci spolupráce s praxí v následujících oblastech:

- posilování praktické stránky pregraduálního vzdělávání, především prostřednictvím praktických výstupů u učení a možnost ověřovat tyto praktické výstupy z učení v rámci praxí v prostředí spolupracujících zařízení poskytujících služby osobám se speciálními potřebami či realizujících mimoškolní výchovu.
- realizace průběžných změn pregraduálního vzdělávání pedagogických pracovníků, umožňující efektivně připravovat absolventy pro rychlou adaptaci na prostředí konkrétního pracoviště poskytujícího služby osobám se speciálními potřebami či na pracoviště realizujících mimoškolní výchovu (školní družiny, dětské kluby atd.)
- posilování vzdělávacích aktivit směřujících k osvojování kompetencí efektivně reflektovat vlastní pedagogickou činnost jako předpoklad vlastního profesního rozvoje především pak v návaznosti na požadavky definované předpokládaným systémem kariérního růstu.
- posilování role fakultních zařízení v procesu inovace kurikula pregraduálního vzdělávání v oblasti neučitelské pedagogiky..

- sdílení inovativních pedagogických přístupů ověřovaných praxí a monitoring specifických požadavků zařízení (typickým příkladem je sdílení a přenos zkušeností s užíváním moderních metod ve vzdělávání)
- vytváření systému sdílení dobré praxe pracovníků institucí poskytujících služby osobám se speciálními potřebami. ve spolupráci s pracovníky fakulty,
- identifikace aktuálních potřeb pracovníků zařízení poskytujících služby osobám se speciálními potřebami na další vzdělávání a realizace nabídky konkrétních kursů celoživotního vzdělávání realizované ve spolupráci Centra celoživotního vzdělávání a jednotlivých spolupracujících odborníků z praxe (pracovníků spolupracujících škol).

Na CMTF je spolupráce s praxí realizována dvojím způsobem: zapojením odborníků z praxe do výuky a vlastní praxí studentů. Odborníci z praxe jsou do výuky zapojeni prostřednictvím vedení praktických seminářů a vedením či oponováním bakalářských prací a projektů. Vlastní praxe studentů je pak dvojího typu: Řízení volnočasových aktivit a Vychovatelská praxe. Praxe v řízení volnočasových aktivit je souvislá, individuální a je zaměřena na získání konkrétních poznatků a dovedností při plánování a organizování volnočasových aktivit dětí a mládeže a jejich vedení při realizaci těchto aktivit. Studující jsou vedeni k pochopení organizační struktury zařízení, seznamují se se skladbou klientů, poznávají spolupracující instituce a porozumí konkurenceschopnosti organizace a její finanční zabezpečení. Praxe je realizována v DDM, SVČ, NZDM, vých. ústavech školních družinách, školních klubech apod. Praxe v řízení volnočasových aktivit je nejdříve chápána jako observační, dále pak jako mikrovýstupová s důrazem na aktivní zapojení studujících do činnosti organizace. Vychovatelská praxe je souvislá, individuální a je zaměřena na seznámení se s činností konkrétní instituce, způsobu práce s klienty a technického vybavení organizace. Dále na získání konkrétních dovedností při práci se skupinami dětí či mládeže. Studující si zde ověřují svou schopnost uzpůsobit aktivity a realizovat je pro zvolenou skupinu klientů. Praxe je realizována v DDM, SVČ, centrech mládeže, internátech, vých. ústavech školních družinách, školních klubech apod. Vychovatelská praxe je chápána opět nejdříve jako observační, posléze jako převážně mikrovýstupová s důrazem na aktivní zapojení studujících do činnosti instituce. Od studujících se očekává, že se budou podle pokynů a pod dohledem vedoucích pracovníků zapojovat do činnosti instituce a budou plnit zadané úkoly (mikrovýstupy). V průběhu praxe studující budou na základě metodiky pro praxi

vytvářet portfolio organizace, vč. její SWOT analýzy, ucelený deník své práce, ve kterém prokážou, že připravili a realizovali předepsaný počet praktických činností. Součástí závěrečné práce z praxe bude podrobná sebereflexe a hodnocení mentora.

Kromě uvedené spolupráce jsou mentoři praxí a další odborníci z praxe pravidelně zváni k diskusi nad případnými úpravami studijních plánů.

FTK v rámci spolupráce s praxí disponuje širokým portfoliem subjektů působících v oblastech mimoškolního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání, sportovních klubů, středisek volného času, ale i partnery z oblasti veřejných institucí a soukromých firem. Spolupráce se zaměřením na praxe studentů, participace ve výuce, spolupráce na úrovni vytváření diplomových prací studentů, smluvní výzkum a pořádání společných seminářů, workshopů či konferencí se dlouhodobě odehrává například s následujícími partnery z praxe:

- Arak;
- Be Life;
- Centrum dopravního výzkumu;
- CK LIVINGSTONE;
- Classic Outdoor;
- Česká centrála cestovního ruchu CzechTourism;
- Český korfbalový svaz;
- Český rozhlas Olomouc;
- Dětská ozdravovna Pec pod Sněžkou;
- Finogroup;
- Gm5 a dalšími subjekty;
- GOLF AREA;
- Happy Body Studio;
- HEPA outdoor fitness;
- Horské lázně Karlova Studánka;
- JARO-BALONY;
- Kancelář Světové zdravotnické organizace v ČR;
- Ministerstvo zdravotnictví ČR;
- Nadace Bezpečná Olomouc;
- Nadace Malý Noe;
- Národní síť podpory zdraví;

- Národní síť zdravých měst ČR;
- Plavecká škola RYBKA;
- PROPAGO c.k;
- Pure Health & Fitness;
- Státní zdravotní ústav ČR;
- Středisko volného času Ostrava - Zábřeh;
- SUNSKI;
- Zdravá města – Litoměřice, Kopřivnice a Chrudim;
- Zdraví a fitness.